

Mario Pulver

MOLBERT

miraakel kahes vaatuses

Tartus, Viinistul

Tegelased

Ervin Molbert.....	Brüsseli vürst
Marko Bubert.....	Salapärane Mees
Pealelugeja Marko Antihristos.....	kõiketeadev hääl
Marko Elefteridis Morus.....	Pimeda Prohvet Tereisiase Seksuaalpartner
Marco Aurelius.....	peapiiskop, Molberti <i>alter ego</i>
Assisi Marco.....	kerjusmunk, Buberti <i>alter ego</i>
Professor Marko Petersell.....	Ajaloolane
Marko Salmik.....	doktor
Marco Bonaparte.....	Korsika aadlik
Tundmatu Sõdur Marko.....	pole teada
Markus I.....	Nikaia kirikukogu tšempion
Valloonia armee.....	võitmatu kõrilõikajate bande
Krahvinna Victoria de Wallon.....	naine laval
Catherine Isabella de Paldin.....	veel üks naine laval
Õde Leena.....	kolmas naine laval
Õde Maria.....	neljas naine laval
Proua Karita Molbert.....	Brüsseli vürsti ema
Siga Emis.....	tootemloom
Infoliin, Kati Kuuleb.....	abivalmis hääl
Põlev, Olev ja Tulev Kivi.....	hirmsad õed

I vaatus

I pilt

Alguses on eesriie. Kui publik on kenasti istunud, mängitakse lamedat Etenduse Algusmeloodiat - see ei tohi olla midagi liiga valju, liiga isikupärast. Kui meloodia on ette mängitud, läheb eesriie lahti ja publik saab rahulikult lavaga tutvuda. Seal on palju värvitud papist seinu, ehtsaid rekvisiite (a' la taburett on päris taburett, kohvikann on ehtne jne). Keset lava on lõunalaud, mille kõrval on üks taburett. Ühes seinas on butafoorne uks. Lava võiks olla ilmselgelt, äratuntavalt üks korter. Laua taga istub keskealine Ervin Molbert, rietatud nagu kolhoosifunktsionär: kiskuv ülikond, ruuduline särk ja "pätirusikast" lips. Loeb mingeid pabereid, rüügab kohvi ning konjakit. Konjak on suures klaaspudelis ja Molbert valab sealt endale üha uusi toekaid annuseid. Lisaks on laual pakk pabereid, paar kuklit.

Kõlaritest kostab Pealelugeja hääl. Ta on dramaatiline ja pidulik ning hääldab sõnu sellise rõhuga, nagu oleks tegemist mõne auhinnagala või presidendi vastuvõtuga.

PEALELUGEJA: Maailmas on kuus miljardit inimest. Igaühel neist on oma elutee, mida kõnnitakse algusest lõpuni. Kõigil inimestel on oma kogemused, oma mured ja oma rõõmud. Mõni elu on pikem, teine lühem. Mõni inimene on paksem, teine peenem.

Meie ees on mees. Mees, kelle elutee on veel läbimata, ehkki osa sellest on juba seljataga. Mees, kelle elu avaneb nüüd vaataja ees otsekui raamat, mille kaantele on kirjutatud... "Ervin Molbert".

Molbert võpatab, kui tema nime mainitakse ja vaatab kõlarite poole. Tunneb ennast hetkeks ilmselgelt ebamugavalt, nagu teda oleks sügava mõtletegevuse juures häiritud. Põrnitseb korraks publikut jne.

Üritab süveneda kohvi ja konjaki joomisesse ning paberikuhjal oleva lehe uurimisse, kuid hetk on rikutud. Tõuseb rahulikult püsti, võtab konjakipudeli ja hoiab seda viltu käes – nagu loeks tunnustavalt pudelisilti. Järsku lennutab pudeli ootamatu raevuga värvitud seinu pihta. Ideaalis võiks pudel põrutada läbi papist "seina" ja puruneda kusagil selle taga, vastu ehtsat seinu.

Seejärel paneb käed seljale, kõnnib filosoofi ilmel lava äärde ja vaatab publikut sügavmõttelise pilguga. Kogu esimese vaatuse jooksul - kui pole öeldud vastupidist - räägib Molbert pidulik-dramaatilise häälega, otsekui mängides võimsalt üle.

MOLBERT *kaalukalt*: Pütsi. *Kõnnib uuesti tagasi laua juurde, võtab sellel oleva paberikuhja pealt paberi ja uurib seda. Heidab kõneka pilgu butafoorse ukse poole. Kõhatab kurgu puhtaks. Siseneb Salapärase Mees. Ootab.*

Aksi vahelt astub lavale taksojuhi kombel musta nahktagisse ja sonisse riietatud Marko Bubert ning jääb küsivalt seisma. Bubert käitub vabalt ja vaoshoitult, mängib kontrastiks Molbertile äärmise taktitunde ja realismiga.

MOLBERT *pane*b paberi lauale tagasi, *osutab ukse poole*: Sa pidid sealt tulema.

BUBERT *trotslikult*: Mis vahet seal on?

Molbert hakkab midagi vastama, kuid teda katkestab Pealelugeja dramaatiline hääl. Molbert ja Bubert vaatavad tolle kõne ajal kõlareid, siis üksteist, seejärel ootavad kannatamatult.

PEALELUGEJA: Igal inimesel peab olema sõber ja Ervin Molbert polnud erand. Tema sõpruskond ei olnud kahtlemata suur, kuid see-eest oli selles vürtsi ja rammu. Selle tubli mehe saatusekaaslasena oli tema eluteele astunud Marko Bubert.

Bubert võpatab ja vaatab häiritult uuesti kõlarite poole. Kui Pealelugeja on vait jäänud, koguvad mehed ennast hetke.

BUBERT: Kutsusid mind?

MOLBERT *noogutab ja haukab laualt võetud kuklit*: Süüa soovid?

BUBERT: Ei. Kas ma võin minna?

MOLBERT *ignoreerib seda, võtab laualt järjekordse paberilehe ja kõnnib Buberti juurde*: Loe seda.

Bubert loeb. Molbert nõjatub tema õla peale, vaatab üle õla, loeb kaasa. Bubert on sellest ilmselgelt pisut häiritud. Molbert libistab käe aeglaselt üle Buberti kõhu, hakkab teda lahti riietama.

BUBERT: Mida sa teed?!

Molbert katkestab järsult oma tegevuse, kõnnib eemale, käed seljal. Hoiab ametlikku joont.

MOLBERT: On ilmnenud mõned tõsiasjad, mille valguses me peame oma suhted ümber vaatama.

BUBERT: Nii?

MOLBERT: Lugesid?

BUBERT: No lugesin, aga ma ei saa midagi aru.

MOLBERT *osutab paberilehe poole*: On tulnud ilmsiks, et minu suguvõsa – mille uuringutest ma olen sulle korduvalt rääkinud ja mille juured ulatavad äärmiselt sügavale ja kaugele – on veel vägevam, kui võisin arvata.

BUBERT: Nii?

MOLBERT: Tuleb välja, et ma olen aristokraat.

BUBERT: No ja siis?

MOLBERT: Brüsseli vürst. *Bubert vaatab tühja pilguga*. Prints. Tõeline valitseja. Võid kutsuda mind Teie Hiilguseks.

BUBERT: Ahah. *Paneb paberilehe lauale tagasi*. Kuule, ma kuklit võin võtta vä?

MOLBERT: Ei. *Bubert võtab sellest hoolimata laualt kukli*. Pane tähele - mina olen kuninglik materjal. Sinivereline, nagu öeldakse. Kuidas on? Tahaksid saada minu kuningannaks?

BUBERT *suu kuklit täis*: Ah?!

MOLBERT *kiirelt*: Ei midagi. Räägime meie uutest plaanidest. Nüüd, kus ma olen vürst, kuuluvad mulle maad Brüsseli linnas ja selle ümbruses.

BUBERT: Mhmh. Kohvi võib võtta?

MOLBERT: Ei. *Bubert valab endale kohvi*. Pane tähele: minu vapile peab panema kollasel taustal ristatud punased mõõgad – see sümboliseerib vaprust.

BUBERT: Kas kollane pole mitte arguse värv?

MOLBERT: Inglise keeles küll, aga mitte meie kultuuriruumis. Meie arguse värviks on lilla.

Pealelugeja tõmbab läbi hammaste õhku, nagu reageeriks valulikult just kuuldud lausele. Bubert ja Molbert vaatavad ehmunud kõlarite poole, seejärel üksteise poole. Bubert paneb kohvitassi ettevaatlikult maha ja võtab taskust mobiili. Helistab kuhugi, näitab närviliselt Molbertile käega, et “Rahu, ma tegelen sellega.”

Molbert pöördub ilmselgelt hirmunud publiku poole, häääl väriseb - hetkel ei mängi Molbert üle, vaid käitub ja räägib normaalselt. Bubert pomiseb samal ajal summutatud häälel telefoni – žestid annavad mõista, et ta rahustab kedagi.

MOLBERT *ettevaatlikult*: Antud repliigiga pole ei autor ega näitleja pidanud silmas ühtegi seksuaalset suundumust. Meie leiame, et igal inimesel on (*siin võib Bubert juba järgmise repliigiga vahele segada või lasta Molbertil nämmutada*) alati loomulikult vaba valik meie kaunis, demokraatlikus õigusruumis, kui ta sinna just ära ei eksi, eks ole (*jne*).

BUBERT: Kombes! Kombes. Sain kätte, seletasin asja ära.

Molbert puhub õhku välja, noogutab rahunenult. Vahetavad omavahel kergendustunde tõttu naeratusi. Köhatavad, võtavad uuesti sisse "lavaposisioonid" – Bubert lippab laua juurde ja võtab kohvitassi uuesti kätte, Molbert jälgib seda ja kui Bubert hoiab tassi käes ning noogutab, hakkab Molbert taas piduliku dramaatilisusega rääkima.

MOLBERT: Jah. Niisiis on minu näol tegemist tõelise Euroopa eliidi liikme ja aristokraatliku Messiasega. Just Ervin Molbertist peab saama Eesti Kuningriigi uus valitseja.

BUBERT asjalikult: Kas sa polnud mitte Belgia hertsog?

Peale kohvijoomise lõpetamist on Bubert asunud pabereid lappama. Aeg-ajalt võtab välja telefoni, saadab SMS-i, vaatab kella jne.

MOLBERT: Ei. Me ei saa välistada, et kavatseme tulevikus oma valdusi laiendada, ent hetkel pole jutt mitte Belgiast, vaid Brüsselist. Ja me ei ole mitte hertsogid, vaid vürstid. Kirjuta üles.

BUBERT: Mhh?

MOLBERT: Me dikteerime sulle, mats.

BUBERT: Oh, kui lahe. *Jätkab eelmiste tegevustega.*

MOLBERT: Niisiis: "Meie, Brüsseli vürstid Ervin Molbert..."

BUBERT: "Ervinid Molbertid".

MOLBERT: Kuidas palun?

BUBERT: Te olete mitmuses.

MOLBERT: Ma olen kolmainsuses. Mina, Jeesus ja Püha Vaim – see on kõigi aadlikega niimoodi. Olles Brüsseli vürstid, on meid võidnud jumalik käsi ja seepärast on meid mitu, kuid Ervin Molbertit siiski üks.

BUBERT *loeb mingit paberilehte*: Ahah. Kuule, siia on kirjutatud, et "Siseneb Valloonia armee".

MOLBERT: Ennekuulmatu!

Aksi vahelt tormavad mõlemalt poolt lavale kari tegelasi, kes on rietatud uhketesse kostüümidesse, mis ei pea kohe kindlasti olema Vallooniaga seotud. Piisab, kui kostüüm on ajalooline - sobivad konkistadoorid, USA ratsaväelased, Rooma sõdurid, Nõukogude ohvitserid jne. Relvadeks on kõigil ehtsad malakad ja nuiad. Sisenenud Valloonia armee purustab hämmeldunud Buberti ja Molberti nähes papist seinu ja jätab kaks tegelast lavale, kus terveks jäävad vaid laud (ja selle peal olevad esemed) ning taburett. Bubert ja Molbert jälgivad üllatunult, kuidas armee lahkub purustamise järel uuesti korratult igas suunas.

BUBERT: Mis kurat see oli?

MOLBERT: Maailma vanim amet – sõda.

BUBERT: Tegelikult on vanimaks ametiks iha rahuldamine.

MOLBERT: Seda ma räägingi.

BUBERT: Minu arust on sõda midagi muud. Mingi täiesti mõttetu orgia, kus sa võid teha, mida tahad ja siis pärast saad ordeni.

MOLBERT: Sellist juttu ootaks ma mõne varateismelise, mitte selliste kaunite reitega täismehed poolt.

BUBERT *põrnitseb teda pahaselt*: Esiteks, ära aja mind vihaseks. Teiseks, minu arvamus sõja kohta on täpselt sama kehtiv kui sina oma.

MOLBERT *muretult*: Ei, sest mina olen selle koha pealt märksa targem.

BUBERT: Ohhoo! Ja kas härra teadur valgustaks ehk ka mind?

MOLBERT: Ma ei ole mingi teadur, vaid prohvet.

BUBERT: Prohvetid näevad tulevikku. Nende pilk on suunatud ettepoole.

MOLBERT: Minu pilk on suunatud igale poole.

BUBERT: Kui sina oled prohvet, siis olen mina Homeros.

PEALELUGEJA: Tegelikult pole kumbki teist mingi prohvet.

MOLBERT: Sina ära sega.

PEALELUGEJA: Ei, tõsiselt. Prohvet on inimene, kes näeb asju, mida tavaliselt ei nähta. Vahet pole, kas need toimusid minevikus või toimuvad alles tulevikus. Ta pole mingi võlur, vaid lihtsalt saab aru sellest, kuidas asjad siin maailmas käivad. Jahute siin sõja teemadel, aga prohvet ütleks teile, et sõjad on alati toimunud ja toimuvad ka tulevikus. Teil pole õrna aimugi, misasi on üks sõda või kes on prohvet.

MOLBERT *pilklikult*: Ja sinul on?

PEALELUGEJA *naudinguga*: Ojaa. Marko? Anna kuuma.

Aksi vahelt tuleb lavale mõõdetud sammul, mõtetes ehk üldse mujal olev Marko Morus. Ta on rõhutatult kostüümitu - näitleja võiks tulla lavale nendes riietes, mida ta teatrisse tulles kandis. Grimmil pole vaja jne. Bubert ja Molbert vaatavad üksteisele ehmunult otsa, Bubert rabab laualt järjekordse paberilehe, avastab midagi, näitab seda Molbertile, mõlemad põgenevad lavalt, aga jäävad väga avalikult aksi vahelt piiluma. Morus tuleb lava ette ja ootab kannatlikult, kuni Pealelugeja on oma tiraadi lõpetanud. Võib soovi korral endale kohvi valada jne. Edaspidiseks: Morus käitub loomulikult, vabalt, kõneleb aga jõulise ja karismaatilise stiiliga, otse publikule.

PEALELUGEJA *hardalt*: Maailmas elab kuus miljardit inimest. Ent enne neid on elanud sadu miljoneid veel. Mõned on olnud kuningad, mõned narrid, mõned aga prohvetid. Odüsseus ise sai juhatust vahest kõige tähtsamalt prohvetilt läbi aegade. Teie ees seisab mees, kelle õpetajaks on olnud seesama pime prohvet Tereisias, kes on seisnud vastamisi Odüsseuse endaga. Teie ees seisab mees, kes on armastanud prohvetit kirglikult nii oliivisaludes (*siinkohal võib Morus tähendusrikkalt kulmu kergitada või mõrkjalt muiata vms*) kui lavatsitel, kelle viigimarju pime Tereisias on noppinud lausa mitu korda päevas (*Morus vaatab kõlareid pilguga "Hea küll, aitab nüüd"*)... Mu daamid ja härrad - Marko Elefteridis Morus.

Paus.

MARKO MORUS: Kas on mingit põhjust arvata, et riigipiirid on fikseeritud, et need on sööbinud maamulda ja mägedesse? Miks arvavad inimesed, et kui nende vanavanaisad on kuulutanud ühe oru ühe rahva ja teise oru teise rahva omaks, siis on otsust kinnitanud Jumal? Otsekui Jumal oleks see mees, kes annab õiguse ühele, aga mitte teisele? Kui kahe sõjaväe kaplanid kuulutavad, et Jumal on nende sõduritega, siis kummale annab Jumal võidu ja kummale kaotuse? Kas sõjaväljal saab üldse rääkida õiglusest või võidust? Kui ma löön oma sõpra kööginoaga, et otsustada vaidluse tulemust, siis ma saan selle eest karistada. Kui ma löön oma sõpra, kes on asunud kodusõjas valele poolele, siis saan mina selle eest ordeni. Miks on nii, et siit viissada kilomeetrit idas elavad vördjad ja tõprad, kelle tapmine on Jumalale meelepärane tegu? Mis hetkest alates elavad siit viissada kilomeetrit idas teise kultuuriruumi kodanikud, kellel on huvitav kokakunst, ilus keel ja kirev ajalugu? Ma ütlen teile, mis hetkest – siis, kui parlament on võtnud vastu vastava otsuse. Ja teie, lambad, ootate suu ammuli, mida kantslist öeldakse. Te ei tea, kas teie naabrid on omasooiharad kuuevarbalised või toredad inimesed, te ei tea seda enne, kui suur juht pole teid juhendanud...

Kui me vaatame kasvõi Euroopa geograafilist kaarti ja võrdleme riigipiire ning pinnavorme, on selgelt näha, et naabri inimlikkust ei määra mitte parlamendi otsus, Euroopa Liidu direktiiv ega

juutide poolt kontrollitud meedia propaganda. Naabriks on see, kes elab teises orus, jõe teisel kaldal või mäe teisel poolel. Me kõik teame juba kiviajast peale, et naaber on vördjas, keda tuleb tappa. Tema naine tuleb ära vägistada ja seejärel surnuks piinata. Tema lapsed tuleb torgata mõõkade otsa. Tema ise tuleb tublis võitluses maha lüüa ja tema süda tuleb ära süüa... *Paus.*

Oh, kallikesed... (*Molbertile ja Bubertile*) Ega te ei peagi midagi mõistma. Inimese aju moodustab kehamassist vaid umbes 2 protsenti. (*Vaatab hindavalt kahte tõllakil nägu.*) Tavaliselt.

MOLBERT *pisut arglikult*: Millest sa räägid?

MARKO MORUS *muigab soojalt*: Tahad ma ennustan sulle?

MOLBERT: Mulle?

MARKO MORUS: Täiesti tasuta.

MOLBERT: Käejoonte järgi?

MARKO MORUS: Sinu käed on kindlasti raskest tööst rakkus.

BUBERT: Ei, tööst nüüd küll mitte... *Molbert heidab talle terava pilgu, Bubert irvitab.*

MARKO MORUS: Võib ka näojoonte järgi.

MOLBERT *umbusklikult*: Kuidas see käib?

MARKO MORUS: Inimlaps... Tule siia.

Molbert hüilib aksi vahelt välja, kõnnib Moruseni. Morus puudutab Molberti põske.

MARKO MORUS: Sa oled suursugune. Väljavalitu. *Molbert paisub uhkusest.* Sinu tervis on vaieldav. Rahaline seis küsitav. Eraelu muserdav. *Molbert tunneb end ilmselgelt ebamugavalt.* Morus pöörab ta näoga enda poole ja võtab kahe käega õlgadest kinni. Ja ühel päeval sa sured. *Lükkab järsku Molberti eemale, katab kätega näo, kukub kokku ja hakkab lahinal nutma.*

Bubert tormab aksi vahelt välja Molberti juurde. Vaatavad nutvat Morust, räägivad midagi vaikselt omavahel, talutavad täiesti läbi Moruse lavalt minema.

PEALELUGEJA *hardalt*: Milline kirg... Milline paatos... Absoluutne pühendumine oma kunstile. See mees, kelle läbi kõneleb tõde, on õppinud meisterlikult ära selle, mida prohvetile vaja... ta on täiesti segi.

Bubert piilub aksi vahelt, vaatab üles kõlarite poole.

BUBERT *sosinal*: Kas võib tulla?

PEALELUGEJA *armulikult*: Võib küll.

Bubert ja Molbert tulevad lavale, uurivad paberikuhja.

BUBERT: Algab teine pilt.

MOLBERT *nördinult*: Kuidas nii?!

BUBERT *osutab lehele*: Kirjas on niimoodi.

II pilt

MOLBERT *nördinult*: Ja minult röövitakse niimoodi - lihtlabaselt - minu kroon?!

BUBERT *ükskõikselt*: Ju siis.

MOLBERT: Meie naabritel on selle kohta äärmiselt tabav vanasõna - bezparjaadak!

BUBERT *uurib pabereid*: See ei ole vanasõna.

MOLBERT *vihaselt*: Marko Bubertovitš, kas Te tulete mulle väitma, et tegemist on uue sõnaga?!

Mingi vene Aaviku leiutisega, mille üks teadlane on kusagil laboratooriumis välja mõelnud?

BUBERT *ükskõikselt*: Ei, ma mõtlen lihtsalt seda, et vanasõnad koosnevad mitmest sõnast ja moodustavad lause. Bezparjaadak ei ole lause.

MOLBERT *teravalt*: Kui tegemist oleks mitmesõnalise lausega, kutsutaks seda “vanalauseks”!...

Pealegi, bezparjaadak koosneb mitmest sõnast. “Bez” on “ilma”, “parjaadak” on “kord”.

BUBERT *erksamalt*: “Ilmakord”? See on nagu maailmapoliitika või? *Molbert põrnitseb teda vihaseks, Bubert naaseb ükskõiksuse juurde.* Lisaks pole selles sõnas verbi, järelikult ta pole lause.

MOLBERT *sisistab*: Te olete talumatu, Marko Bubertovitš. *Bubert ei pööra talle tähelepanu.* Mis edasi?

BUBERT *loeb mingilt paberilehelt*: Tegelikult peaks järgnema III pilt, kus tegevus toimub FSB peakorteris.

MOLBERT: Kus?

BUBERT: FSB? Endine KGB? *Molberti pilk on tühi.* Vene luureagentuuris.

MOLBERT: Ahsoo. Ja miks ta ei toimu?

BUBERT: Ma ei tea, leht on tühi. *Paneb selle lauale tagasi, võtab järgmise.* Siis tuleb IV pilt.

MOLBERT *huvitatult*: Ahah. Ja see toimub...?

BUBERT *loeb, teeb grimassi*: Läheb raskeks. Vaja oleks kahte tegelast.

MOLBERT *pidulikult*: Olen Teie teenistuses, härra!

BUBERT: Tõsiselt või? Noh, hea küll... Sina oled peapiiskop Marco Aurelius ja mina olen vaene

kerjuse munk Assisi Marco. Tegevus toimub... katedraalis.

MOLBERT: FSB katedraalis?

BUBERT: Ei, me enam ei allu neile.

MOLBERT: Skisma?

BUBERT: Tavaline kisma.

MOLBERT: Olgu, olgu. Kus täpsemalt?

BUBERT: Käärkambris.

MOLBERT: Ma pean tunnistama, et pole seal kunagi käinud.

BUBERT: Sama siin. Improviseerime.

MOLBERT: Improviseerime! Oletame, et laud on altar ja taburett...

BUBERT: ...on palvetool.

MOLBERT: Vapustav! Nii ehtne. Niisiis, meie oleme peapiiskop.

BUBERT *ettevaatlikult*: Jaaah?... Meie? *Molbert osutab pidulikult endale*. Ahah, jah... muidugi. Alustame?

MOLBERT *võtab väärrika poosi*: Alustame.

IV pilt

Molbert seisab peapiiskopilikult, pilk raugelt lakke suunatud. Bubert kõnnib kerjuse mungalikult taburetini ja istub sinna.

MOLBERT *pilklikult*: Nii et sa leidsid siis lõpuks aega tulla minu juurde, Assisi Marco?

BUBERT: Jumala teed tõid mind siia.

MOLBERT: Ja sa ei arva, et see on Jumala märk, et sinu rännakud - tõeotsingud - on toonud sind siia, Püha Rooma südamesse? Et Jumal on öelnud sinule: sa pead tunnistama kiriku ülimust?

BUBERT *teravalt*: Miski pole kõrgem kui Jumal ja miski pole temale lähemal kui inimene.

MOLBERT *naerab rõõmutult*: Ometi sa tead, et Nikaia usutunnistuses on öeldud: "Meie usume ühtainust, püha, kristlikku ja apostlikku Kirikut."

BUBERT: See, mida kokkutulnud rikkad kirikuhärrad otsustavad, on üks asi. Jumala tahe - see on hoopis teine asi.

MOLBERT: Sina siis tõesti usud, et tead Jumala arvamust paremini kui paavst? Mees, kes seisab Jumala kõrval ja kelle läbi räägib Tema hääl?

BUBERT: Jumala kõrval seisab lugematuid mehi ja naisi ja lapsi. Tõde räägib läbi kõigi nende. Teie kirik ütleb, et ainult täiskasvanud mehed mõistavad Jumalat. Et ainult vanamehed võivad olla

Jumala kõneisikuks.

MOLBERT: Me ei ole kunagi midagi sellist öelnud.

BUBERT: Ja ometi on kirik aktiivselt hävitanud kõiki naisi, kes on soovinud kuulutada Jumala sõna.

MOLBERT: Naised ei suuda kuulutada midagi, sest nende kehas on Saatana mürk.

BUBERT: Kuidas palun?!

MOLBERT: Nad on igal kuul rüvetatud.

BUBERT: Kuidas sina seda tead?

MOLBERT: Ma olen näinud naisi, kelle hingehaavast voolab kõhu kaudu verd.

BUBERT *pilklikult*: Kus sina küll selliseid asju näed? Rooma pordumajades või? *Molbert heidab kiire kõrvalpilgu - on ilmselge, et Bubert on tabanud mingit nõrka kohta.*

MOLBERT *kogub ennast*: Püha isana on mul kohustus aidata kõiki õnnetuid.

BUBERT *torkab*: Eriti naisi, kellel on kuupuhastuse tõttu odavam hind? *Molbert heidab vihast läikiva pilgu.* Hea küll, hea küll. Jätame selle. Ütle mulle, "püha isa", mis kinnitab sind Jumala silmis kõrgemaks kui mind?

MOLBERT *kaalukalt*: Ma olen ordineeritud preester.

BUBERT: Ja ainult see ilmalik rituaal annab sulle Jumala pilgu ees rohkem väärtust?

MOLBERT *noogutab*: Jumal on näinud mind ja võtnud mind enda rüppe.

BUBERT: Ma arvasin, et seda teeb emand Lucia. *Molbert vaatab nüüd juba raevunult.*

MOLBERT: Mina teie asemel valiks oma sõnu!

BUBERT *on ka üles köetud*: Jumal teab, millega sa tegeled ja ära arva, et vaeste verega kootud ürp kaitseb sind tema pilgu eest! Jumal näeb, et sa oled liiderlik ja kõlvatu mees, samasugune inimrämp, nagu kasimata suuga lossijad Tiberi ääres!

MOLBERT *möirgab*: Jumala nimel, sind ei kaitse enam ka mitte Saatana käsi!

Molbert tormab Bubertile kallale, rähklevad maas. Ühel hetkel väsivad ära, tulevad püsti, klopivad ennast puhtaks, korrastavad tuba jne. Astuvad laua juurde, hingeldavad, suruvad kätt.

MOLBERT: Nii... Šarmantne. Mis edasi?

BUBERT *võtab laualt järgmise paberilehe*: Ilmselt viies pilt... Jah, nii ongi.

V pilt

Lavale tuleb tarmuka kõnnakuga nn. ametlikku kontorivormi riidetatud nooremapoolne daam -

krahvinna Viktoria de Wallon. Krahvinna on särtsakas, jõuline naine, kes talub meeste mõnitusi stoilise rahuga. Mängustiililt vaba, vaoshoitud.

MOLBERT *karjatab*: Naine laval!

BUBERT *pilklikult*: Nooh ja kuidas sina siia eksisid?

PEALELUGEJA *pidulikult*: Sellest kuuest miljardist inimesest, kes maailmas elab, on väga paljud ka naised. Naised - need hurmavad, pehmed olendid, kelle koomilised katsed mehelikke ameteid proovida on härraseid lõbustanud juba aastaid. Tähepanu, džentelmenid - daamid on end täna härraste heameeleks raseerinud. Teatribinoklite defektide eest teater ei vastuta.

KRAHVINNA: Härrased, mina olen krahvinna Victoria de Wallon [*hääldada: valloon*].

BUBERT: Nii armas - krahvinna! Näita tisse.

Krahvinna vaatab teda pika pilguga ja nõõbib siis kleitkostüümi paar ülemist nõõpi lahti, süvendades dekolteed. Mehed huilgavad nagu teismelised.

KRAHVINNA: Ma juhin Teie tähelepanu oma nimele, vürst Molbert de Brussels [*hääldada: molbeer de brüssell*].

MOLBERT *lõbustatult*: Kui soovid, linnuke.

KRAHVINNA: Palun kutsuge mind krahvinnaks.

MOLBERT: Hea küll, tibi.

KRAHVINNA: Ma kuulsin, et Teid on kuulutatud Brüsseli valitsejaks, Teie Hiilgus.

MOLBERT *pisut hämmeldunult*: Tõepoolest.

KRAHVINNA: Arvestades seda, et mina olen valitsejaks Teie provintsi lõunanaabris Valloonia, muudab see dekreet meid surmavaenlasteks, *monsieur*.

MOLBERT: Ma ei mõista.

BUBERT: Tee veel nõõpe lahti, mis sa varjad oma pommidest!

KRAHVINNA *Bubertile*: Ma palun Teid. *Molbertile*. Teie Hiilgus, Valloonia ja Brüssel on ajalooliselt võidelnud nii piirkondliku ülemvõimu kui piiride pärast. Valloonia valitsejana on mul ainuõigus otsustada oma provintsi edasise käigu üle. Arvestades ajaloolist paratamatust, olen tulnud Teie juurde, et astuda ainuõige samm.

MOLBERT: Sa tuled mulle naiseks?

KRAHVINNA: Ei, *monsieur*.

MOLBERT: Rahuldun ka armukesega.

BUBERT: Kes ei rahulduks, kui ta ainult piisavalt rahuldab? *Kõkutavad koos Molbertiga naerda.*

KRAHVINNA: Ma pean möönma, et meie ees seisab tõesti mitu valikut, millest üks tähendab abiellumist, mis aitaks ajaloolisi verivaenlasi lepitada-

BUBERT: No täpselt.

KRAHVINNA: Ent mina olen otsustanud teise valiku kasuks. Teie Hiilgus, Valloonia valitsejana esitan Teile ametlikult sõjakuulutuse. Catherine [*hääldada: katerin*]!

Siseneb noor tütarlaps, kes on rietatud tseremoniaalselt uhketesse rahvarõivastesse - ei pea olema ehtne valloonia kostüüm, vaid vabalt ükskõik milline selle piirkonna rahvariiete mõju all koostatud komplekt. Catherine kõnnib ja peab ennast ülal nagu sünnipärane aadlik, kelle jaoks pidulikud sündmused on igapäevaseks rituaaliks. Kui ta siseneb, kannab noor daam oma kätel hõbedast kandikut, millel on pidulikult paelaga kokku seotud paberirull. Molbert ja Bubert kõkutavad.

BUBERT: Kaks naist laval? Uus on küll mulle.

MOLBERT: Miks?!

BUBERT: Sul on juba üks!

MOLBERT: Ma olen vürst! Mul võib mitu ka olla. *Osutab Catherine'ile.* Sinust saab minu teine armuke, kellega ma petan oma esimest armukest. *Irvitavad koos Bubertiga.*

KRAHVINNA *kõigutamatult*: Catherine - ulatage vürst Molbert de Brusselsile [*hääldada: molbeer de brüssellile*] Valloonia sõjakuulutus.

Catherine kõnnib väarikalt Molberti ette, teeb kniksu ja jääb - pea kummardatud, käed kandikuga ette sirutatud - ootama.

CATHERINE: Teie Hiilgus, Teile on kiri.

BUBERT *Molbertile*: Või härrale on kiri...

Molbert piidleb Catherine'i igast kaarest, kükitab siis järsku ja vaatab seeliku alla.

MOLBERT: Tõid mulle süüta neitsi! Suurepärane, krahvinna. Laitmatu!

KRAHVINNA: Palun võtke vastu meie diplomaatiline ettepanek.

MOLBERT: Ma võtaksin hea meelega vastu Teile diplomaatilise tahapaneku.

KRAHVINNA *naeratab viisakalt*: Kahjuks ma ei tea, millest Teie Hiilgus räägib. *Osutab kandikule.* Palun.

Molbert võtab irvitades kandikult kirja. Catherine naaseb normaalsesse poosi ja kõnnib lavalt minema. Molbert kõhatab hääle puhtaks, voldib kirja lahti, hoiab seda enda silme ees nagu heerold ja loeb selle kõva häälega ette.

MOLBERT: “Teie Hiilgus Ervin Molbert de Brussels [hääldata: ervin molbert de brussels]! Pole möödunud ühtegi Jumala päeva, kus meie vaevatud provintsid poleks lakkamata sõdinud. Minu südant vaevab mõte sellest, et ma pean oma käega pikendama seda agooniat, mille oleks võinud ammu lõpetada lihtne vabandus. Pidades silmas aga Valloonia kuulsusrikast nime ja minu suguvõsa laitmatut reputatsiooni, oleks võimatu käituda moel, mis välistaks kättemaksu kunagise solvangu eest. Seepärast olen mina, krahvinna Victoria de Wallon [hääldata: viktooria de vallon] sunnitud teatama Teile käsust, millega ma lõpetan taas meievahelised suhted. Valloonia sõdurid ei peatu enne, kui Brüssel on hävitatud ja Teie auväärne pea on torgatud oda otsa. Austusega, krahvinna de Wallon [hääldata: de vallon].”

Molbert langetab kirja ja nad vaatavad Bubertiga arusaamatult krahvinna poole. Hetk hiljem tormab röökides lavale Valloonia armee. Puhkeb kompromissitu võitlus, mille käigus armee peksab Molberti ja Buberti läbi. Laud, sellel olevad esemed ja taburett jäävad kindlasti puutumata! Krahvinna seisab kogu tohuvabohu keskel väärrika ja stoilise ilmega ning jälgib emotsioonitult seda, kuidas Molbertit ja Bubertit klohitakse. Mingil hetkel jätab armee mehed rahule ja jookseb igas suunas lavalt laiali. Krahvinna lahkub kohe oma armee järel.

Molbert ja Bubert koguvad ennast ägisedes ja oiates. Nende nägu on ülepakutult grimeeritud - suuri siniseid ja punaseid laiike täis.

BUBERT: Mis see nüüd oli?

MOLBERT *elutargalt*: Sõda. See, mu sõber, on sõda.

BUBERT: Aga milleks see kõik? Milleks see mõttetu vägivald, see loomalik raev, see igasugune inimarengu viljade ignoreerimine? Miks peksta puruks kõik see, mille teised on loonud?

MOLBERT *väsinult*: Ma ei tea. Ainus, kes võiks sellele vastata, on ajaloolane.

BUBERT: Õige. Tema kindlasti teaks.

Vaatavad mõlemad otsekui mingi märguande peale üles lavakõlarite poole.

VI pilt

PEALELUGEJA *kõhatab ja võtab siis järjekordselt dramaatilise tooni*: Kuus miljardit inimest. Igaühel neist on oma elu ja oma elutee. Igaüks neist peab tegema valikuid. Mõned valikud viivad inimesed ühele töökohale, teised teisele. Kuid keegi pole tunnustatum, politiseeritum või ihaldatum, kui ajaloolane. *Läheb ootamatult emotsionaalseks, peaaegu et õhkab*. Oo ei! Targimat meest maailmas pole! Kõik vastused ta paneb kirja... Mu daamid ja härrad - ajaloo professor Marko Petersell!

Siseneb prillidega vanem mees - Marko Petersell. Ta on riietatud poolviisakalt: näiteks tumedad viigipüksid, triiksärk, lips ja kampsun. Soeng kenasti paigas, nägu telegrimeeritud. Mõjub soliidse ja väljapeetuna. Astub laua juurde ja võtab taburetil istet. Valab endale kohvi. Edaspidiseks: kui kõneleb, siis räägib muu hulgas vabalt ka publiku poole, nagu oleks tegemist avaliku loengu, mitte etendusega. Neljandat seina ei tunnista.

AJALOOLANE MARKO PETERSELL: Vabandage, ega teil pole kuklit?

BUBERT: Kahjuks otsas.

AJALOOLANE *pettunult*: Ahsoo. Aga kas Te võiksite mulle palun puhvetist tuua? Ma ootan.

Bubert vaatab abiotsivalt Molberti poole. Too kehitab õlgu.

AJALOOLANE: Ma võin raha anda. *Otsib püksitaskust mingid rahaühikud.*

Bubert võtab ajaloolaselt raha ja läheb lavalt ära. Molbert ja ajaloolane ootavad kannatlikult. Laval möödub julgelt minut, kuni Bubert tuleb aksi vahelt tagasi, näpus kolm kuklit. Poetab need laua peale. Ajaloolane võtab rõõmsalt ühe kukli.

AJALOOLANE *äkki*: Oi, ega Te juhuslikult ei saaks tuua ka ühe šokolaadi? Ma võin oodata. *Bubert hakkab juba ohtes lavalt lahkuma, kui ajaloolane hüüab talle järele. Või ei, tegelikult pole vaja. Vaatab kelmikalt publikule otsa. Muidu läheb liiga kaua aega... Aitäh, mul on kõik nüüd olemas. Istuge, istuge.*

Bubert ja Molbert vaatavad üksteisele otsa ja istuvad ükskõik kuhu.

AJALOOLANE: Konjakit vist pole? *Vaatab sihilikult sinna suunas, kuhu Molbert tüki alguses*

“konjakipudeli” puruks viskas. Ei? Noh, mis siis ikka. *Helipuldi poole*. Palun pange taustaks midagi toredat. Kas teil Bryan Adamsit on? *Helipuldist hüütakse: “Ei ole!”* Ahah, no pole midagi. *Tuleb mingi muusika*. Jah, see sobib ka... Nii, millest me siis alustame?

MOLBERT *õhinal, nagu laps*: Rääkige sellest, et milleks on vaja sõda!

AJALOOLANE *noogutab kiitvalt, nagu räägiks kooliõpilastele*: See on väga hea küsimus. Sõdu esines tõenäoliselt juba siis, kui üks koopamees tahtis teise naist endale. Naised on üldse ajaloos põhjustanud palju sõdu.

BUBERT: Kas mehed siis ei põhjusta sõdu?

AJALOOLANE *tõrjuvalt*: No mehed peavad sõdu, aga naised tihti põhjustavad neid.

BUBERT *jonnakalt*: Kas piirid ei põhjusta?

AJALOOLANE: Põhjustavad ikka-

BUBERT: Aga siduvad lepped?

AJALOOLANE *pahaselt*: Kuulge, noormees!

BUBERT: Vabandust.

AJALOOLANE *kogub ennast, joo kohvi*: Vaadake, muidugi peavad sõdu ennekõike mehed ja paljud sõjapõhjused... *Laskub jälle patroniseerivasse tooni*. Neid kutsutakse ladina keeles “*casus belli*”... Paljud sõjapõhjused pärinevad siiski naistelt. Näiteks tahab mõni kuningas endale kuningannat ja siis ta lähebki - vups! - naaberorgu sõtta.

BUBERT: Aga miks ta ei võiks lihtsalt kuninganna kätt paluda?

AJALOOLANE *mõnitavalt, nagu räägiks eriti rumala lapsega*: Kuidas ta siis saab niisama küsida? Keskajal ei käinud asjad nii lihtsalt.

BUBERT: Ma arvasin, et me rääkisime kiviajast.

AJALOOLANE: Vaadake-

BUBERT: Koopameestest.

AJALOOLANE: Teate-

MOLBERT *Bubertile, noomivalt nagu väike tüdruk*: Ole nüüd sina vait!

AJALOOLANE: Eks ole! *Molbertile*. Aitäh, noormees. *Bubertile*. Nagu tüütu putukas... Niisiis... *Ohkab, võtab uuesti patroniseeriva tooni*. Maailm on märksa keerukam, kui see teile kahele praegu tundub. Oletame, et sina (*osutab Molbertile*) tahad tema (*osutab Bubertile*) naist. Kuidas sa selle temalt kätte saad?

MOLBERT *õhinal*: Küsin.

AJALOOLANE *leebelt, aga siiski kindlalt*: Ei.

MOLBERT *segaduses*: Võtan?

AJALOOLANE *kiitvalt*: Just! Lähed ja võtad selle temalt ära. Mis tema teeb selle peale?

MOLBERT: Annab naise ära.

AJALOOLANE *natuke teravamalt*: Ei.

MOLBERT *pakub ettevaatlikult*: Lööb mind?

AJALOOLANE: Just! Tema selle peale lööb sind! Seda ei saa nüüd kohe sõjaks nimetada, aga päris ilus see ka pole, eks? Sellepärast tulevadki sõjad, et üks tahab teise naist.

BUBERT: Aga kui Nõukogude Liit tuli Eestile kallale, kas ta siis tahtis ka eesti naist?

AJALOOLANE *ei taba sarkasmi*: Just! Väga tubli. Nõukogude mees tahtis eesti naist... *Usalduslikult*. Ja teate, poisid, omavahel öeldes, selleks on ka palju põhjust!

MOLBERT: Kuidas siis nii?

AJALOOLANE: Eesti naised on maailma ilusaimad. Ja nad nõuavad nii vähe! Nemad teavad, kuidas mehele meeldida ja kuidas tema elu toetada.

MOLBERT: Tõesti?

AJALOOLANE: Jaa! Mul on olnud elus mitu tõupuhast eesti naist! Kõigepealt ametlik naine, siis minu uurimisassistent Riina ja nüüd hiljuti veel lapse koolis üks õpetajanna. Oi, küll tema on tore! Muusikaõpetaja - laulab nagu ingel ja kui te teda veel voodis kuuleksite!

Naerab lõbusalt. Molbert ja Bubert vaatavad üksteisele otsa ja julgevad ka naerda.

MOLBERT: Kuidas ta voodis on?

BUBERT: Kuule, see on natuke isiklik!

AJALOOLANE: Ei-ei! Pole midagi, noormees! Ilusat naist ei tohi vaka all hoida. Ma ei saa nüüd päris öelda, et teda peaks jagama, eks ole, hehe. Aga! Ilus naine on rahva varandus. Tema keha on kõigi eestlaste oma ja me peaksime tundma uhkust selle üle, et meie naised on nii ilusad.

MOLBERT: Aga kas siis teiste rahvaste mehed ei võta neid selle peale endale?

AJALOOLANE *ohkab*: Jah, nii see paraku on. Igasugused neegrid ja nõgikikkad, vördjad otse Venemaalt, väikesed India junnid ja teinekord lausa jälestusväärselt paksud inglise parmud tulevad siia ja sukelduvad otse eesti naiste merre. Ujuvad siit minema nii, et ainult hais jääb järele. Paha kohe mõelda, kuidas rahvalik rikkus läheb niimoodi kaotsi.

MOLBERT: Eks ole!

BUBERT: Mis siis teha?

AJALOOLANE: Teha? Teha saab ainult ühte. Sõda!

BUBERT: Kuidas nii?

AJALOOLANE: Eesti piirid käisid omal ajal Läänemerest Beringi mereni.

BUBERT *kahtlevalt*: Millal?

AJALOOLANE *uhkelt*: Siis, kui meie ilmapuu kõrgus Siberi kohal ja kui meie rahvad rändasid uhkes üksinduses mööda maailma! Kõik see oli meie oma - suur ja lai oli Eestimaa. Oi, see oli ilus! Teate, poisid, et venelased on tegelikult ugrilased? Nad pole muud, kui meie oma hõimlased.

BUBERT: Ma mõtlesin, et nad on vördjad.

AJALOOLANE: Jaa, no praegu muidugi. Aga omal ajal olid nad ka eestlased. *Vaikus*. Jaa, omal ajal oli maailm paigas. Siis polnud meil sõdu ega midagi.

BUBERT: Ma arvasin, et sõdu on alati olnud.

AJALOOLANE: No ega meil omavahel ei olnud! Ikka teistega. Teiste rahvastega kaklesime kogu aeg. Nii kui meie õuele tulid, said nuga. Nahhui neid siia vaja.

MOLBERT: Aga see oli ka naiste pärast?

AJALOOLANE: Muidugi! Miks sa muidu teiste õuele hiilid? Kurat, nii lolli küsimust polegi veel kuulnud.

Molbert vaatab pugejalikult Bubertit, kes vaatab piinlikkusega maha. Ajaloolane tunneb ennast ilmselgelt hästi, ringutab, tõuseb toolilt.

AJALOOLANE: Vot sellised lood. *Võtab laualt veel ühe kukli, joob kohvitassi tühjaks*. Noh, olge tublid.

Lahkub lavalt. Molbert ja Bubert vaatavad üksteisele otsa,

MOLBERT *ettevaatlikult*: Said targemaks või?

BUBERT: Ei.

MOLBERT: Aga vist oleks pidanud saama või?

BUBERT: Küllap vist. Ajaloolased teavad ju vastuseid.

MOLBERT: Aa, et nagu vastuseid mineviku kohta?

BUBERT: Ei, miks?

MOLBERT: Sa ise ütlesid, et teavad vastuseid.

BUBERT: Ütlesingi. Aga oluline on see, et mida kõigepealt küsiti.

MOLBERT: Noh ja mina küsisin, et miks meil on sõjad.

BUBERT: Ja tema vastas.

MOLBERT: No aga targemaks me ju ei saanud?

BUBERT: Kas keegi on väitnud, et oleks pidanud saama või?

MOLBERT: Kuule, mis mõttega me seda vestlust pidasime? Mis mõttega me temalt siis küsisime?

BUBERT: Sellepärast, et ajalugu on inimkonna südametunnistus.

MOLBERT: Järelikult ajaloolased on...?

BUBERT: Inimkonna südame tundjad. Kas inimese südant tunned sa ja nii edasi.

MOLBERT: Nii et nemad teavad inimkonna südant läbi ja lõhki?

BUBERT: Umbes nii.

MOLBERT: No aga miks ta siis ei osanud öelda, miks meil sõjad on?

BUBERT: Vaata, kirurgid teavad ka inimese südant läbi ja lõhki, on nii?

MOLBERT: On.

BUBERT: Aga sa küsi kirurgi käest, miks inimese süda võib olla julm või õrn. Saad aru, kirurg teab seda, et seal on aordid ja vatsakesed ja veri voolab siit sinna. Teab südant läbi ja lõhki. Aga ta ei oska öelda, miks mõni inimene on nii kõva südamega.

MOLBERT: No aga ajaloolased tunnevad inimkonna südant?

BUBERT: Nemad teavad, et seal on hordid ja riigikesed ja mass voolab siit sinna. Teavad inimkonda läbi ja lõhki. Aga ei oska öelda, et miks mõned rahvad on nii südametud.

MOLBERT: Kes näiteks?

BUBERT: Võta entsüklopeedia ja alusta tähest A. Pane lõpuni välja ja vaata, kui palju rahvaid kokku said.

MOLBERT: Kõik kogu aeg sõdivad...

BUBERT: On alati sõdinud ja jäävadki sõdima.

MOLBERT: Sa oled päris tark. Miks sa sellele ajaloolasele kohta kätte ei näidanud?

BUBERT: Oled sa kunagi proovinud ajaloolasega vaielda? No vot.

MOLBERT: No aga kes siis teab, miks meil sõjad on?

BUBERT: Võib-olla kaunishinged?

MOLBERT: Kes? Poliitikud?

BUBERT: Ei, idioot, loomeinimesed. Kunstnikud...

MOLBERT: Selle jaoks pole raha.

BUBERT: Heliloojad...

MOLBERT: Mina ei pea viisi.

BUBERT: Näitlejad...

MOLBERT: Tead, ära aja mind närvi.

BUBERT: Kirjanikud.

MOLBERT: Muidugi, ühiskonna moraalsed kaitsjad, valvurid ja hingekarjased! Eksimatud, vankumatud inimsivilisatsiooni tipud! Ainsad mehed, kes üldse teavad, mis on tõde!

BUBERT: Ee... on ka naiskirjanikke.

MOLBERT *naerab*: Jaa, muidugi-muidugi, aga ma mõtlen päris kirjanikke.

BUBERT: Aa, siis küll. Kuule, aga äkki on seal paberikuhjas midagi? Mõni vastus? Kasvõi üks sõna, mis annaks võtme? Pakuks vastuse nendele igavikulistele küsimustele?

Lähevad laua juurde paberikuhja uurima. Bubert tõstab seal pealmise lehe, loeb seda.

VII pilt

BUBERT: Ohohhoo! "Hamlet"!

MOLBERT *erutatult*: Tõesti või?

BUBERT *pettunult*: Aaa... ei. Seda ei tohi lugeda - autoriõigused kuuluvad ühele Saksa firmale.

MOLBERT: Kahju.

BUBERT *noogutab mõtlikult*: Seal oleks raudselt midagi sõdadest. Oleksime saanud sealt midagi läbi mängida ja näha, kuidas naised sõdu tekitavad. Seal on ka ju naisevärk.

MOLBERT: Kuidas nii?

BUBERT: Sina oleks Claudius ja Valloonia oleks Gertrud.

MOLBERT: Seda küll.

BUBERT: No aga pole hullu. Tegelikult läheb meil hästi.

MOLBERT: Niivõrd-kuivõrd. Me ei saaks öelda, et oleks päris õnnejumalanna mütsinööbid, eks ole?

BUBERT: No aga mitte ka päris saapatallad?

MOLBERT: Seda mitte.

BUBERT: Nii et pigem elame tema rüpes?

MOLBERT: Otse häbemes.

BUBERT *irvitat*: No vot, vanaproua enda süles. Parim koht, kus elada. Kuklit tahad?

MOLBERT: Jaa.

Bubert võtab laualt ainsa allesjäänud kukli, hakkab seda isukalt sööma. Molbert vaatab seda mõne hetke ja otsustab siis delikaatselt tüli mitte kiskuda.

MOLBERT: Muuseas... Marko Bubertovitš... Kogu see söömine ja kohvijoomine... kas see ei tekitaks teistes inimestes veidraid tundeid?

BUBERT *suu kuklit täis*: Mis mõttes?

MOLBERT: Eks ihulised vajadused tuleb ju kuidagi ära rahuldada?

BUBERT: Tahad vaheaega või?

MOLBERT: Oleks äärmiselt meeldiv.

Eesriie kukub ootamatult - ja võimalikult kiiresti - ette. Vaikus. Saalivalgus läheb peale. Kui rahvas juba liigub-

PEALELUGEJA *normaalse häälega*: Ah? Paus või? OK.

I vaatuse lõpp.

II vaatus

I pilt

Laval on pehmete seintega ruum - Rollist Väljaelamise Ruum. Molbert istub triibulises haiglapidžaamas põrandal ja vaatab nukralt enda ette. Ta nägu on "peksugrimmist" puhas. Edaspidiseks: Molberti teatraalne mängustiil on kahanemas, kohati räägib ta juba normaalsema häälega, ei heida dramaatilist pilku lakke jne.

Laval on teki alla peidetud ka Marco Bonaparte.

Siseneb väarikas ja krapsakas doktor Marko Salmik, kannul õde Leena ja õde Maria. Doktor on valges kitlis, mõlemad nooremapoolsed õed on valgetes miniseelikutes ja nabapluusides, mille sügava dekoltee tipus on punane rist. Kõigil on peas valged mütsikesed. Kontsakingades õed on vägevalt meigitud ning käituvad provokatiivselt, heites looritatud pilke ja siludes aeg-ajalt oma vorme. Mõlemal on ühes käes - mida õed võivad alguses hoida selja taga - pesukäsn. Doktori ninal on sarvraamidega prillid, nina all lopsakad vuntsid. Edaspidiseks: Doktori mängulaad on sarnane Molberti omale eelmises vaatuses - ülemängitud, rõhutav, teatraalne, suure joonega, peab dramaatilisi pause.

DOKTOR *reipalt*: Nii! Kuidas meil läheb?

MOLBERT *vaatab tuseselt õdede poole*: Nii palju naisi laval...

DOKTOR: Äрге muretsege, ärge muretsege, härra Molbert. Neil pole repliike. Niisiis, kuidas teie ennast täna tunnete?

MOLBERT *mornilt*: Paremini.

DOKTOR *kelmikalt*: Väikest pesu soovite? *Vaatab õdede poole, need lehvitavad pesukäsnadega ja teevad kutsuvaid häälightsusi.*

MOLBERT *raputab pead*: Ei. *Õed vaatavad üksteisele pettunult otsa.*

DOKTOR *hämmeldunult*: Ma võin otsida ka meessanitare, kui soovite-

MOLBERT *käratab*: Ei!... Ma tahan üksi olla.

DOKTOR *ametlikumalt*: Härra Molbert, ma pean teadma, kas teie paranete või mitte. Sellest sõltub palju. Maailmapoliitiliselt on äärmiselt oluline, et Valloonia küsimus lahendataks juba lähitulevikus. *Sosistab*. Pidage meeles, et Eesti on valmis Vallooniast koheselt tunnustama.

MOLBERT *uhkelt*: Valloonia ei vaja Eesti tunnustust.

DOKTOR: Kuulge, ärge olge rumal... *Heidab pilgu õdede poole*. Asi on naistes, eks ole?

MOLBERT *jonnakalt*: Võib-olla.

DOKTOR *noogutab elutargalt*: Asi on alati naistes. Noh, tüdrukud, kõtt!

Õed pagevad kiljumise, ohhetamise ja kontsakingade klõbina saatel. Doktor ohkab, istub Molberti kõrvale, patsutab teda familiaarselt õlale, hakkab silitama. Molbert heidab kiire pilgu, doktor tõmbab oma käe ära, kõhatab.

DOKTOR: Jaa... asi on alati naistes. Teate, kui palju sõdu on naiste pärast peetud?

MOLBERT: Palju.

DOKTOR *vangutab pead*: Palju. Liiga palju. Naised... naised on Saatanast. Nende sees on selline mürk, teate. Ja see mürk tuleb mõnikord-

MOLBERT *teravalt*: Olen kuulnud.

DOKTOR *elutargalt*: Saatana värk. Te olete muidu usklik?

MOLBERT: Mina usun ainult teatrisse.

DOKTOR: See on ohtlik. Ärge unustage, miks te siin olete.

MOLBERT: Teatri pärast?

DOKTOR *nagu räägiks idioodiga*: Palga pärast! Aga, jah, ärge unustage, miks te siin (*vajutab näpuga pehmele põrandale*) olete.

MOLBERT: Miks siis?

DOKTOR: Härra Molbert... Teie juhtum oli tõsine, tõsisem kui võis oodata. Teie roll... ma isegi ei tea, kuidas teile seda öelda... Noh, see ei olnud lõplikult kriitiline, sest nagu te ise näete, osa inimesi tuli siiski vaheajalt tagasi... Kuid teie esitus oli... liiga veenev. Liiga ohtlik. Just sellepärast toodi teid siia.

MOLBERT: Mis koht see selline on?

DOKTOR tõuseb, paneb käed seljale, kõnnib ringi: See on mõnikord viimaseks puhkepaigaks nii mitmelegi suurele, suurele inimesele.

MOLBERT: Ja täpsemalt?

DOKTOR: Kas te mäletate tuntud näitlejat Marko Vilmerit?

MOLBERT: Olen kohanud.

DOKTOR *noogutab*: Temagi lõpetas siin. See on nagu alkohoolikutega. Või hasartmänguritega. "Üks veel ja ma kohe lõpetan!" Jah - lõpetavad, aga mitte seepärast, et nad jätavad maha. Vaid seepärast, et viimane kord jääbki viimaseks.

MOLBERT *vihasel*: See on nii idiootne - viimane kord jääb muidugi viimaseks, sest ta on viimane kord! Kui ei oleks viimane, siis ei nimetataks seda viimaseks! See on nagu see kuradi vanasõna, et

“Asi on ikka seal, kust sa kõige viimasena otsid”! Jah - sest kui ma olen selle leidnud, siis ma enam ei otsi! Järelikult oli see viimane koht viimane!

DOKTOR *jäiselt, põlgusega*: Ma palun rahuneda. Ma mõtlesin seda, et teie, näitlejad, ei suuda kunagi õigel ajal lõpetada... Alati on “Üks roll veel, rohkem mitte!” *Vangutab pead, sülitab*. Kui te ainult teaksite, millist verd, kust ja spermat see põrand on näinud!

Molbert võpatab, tõuseb püsti ja taganeb seina äärde. Põrnitseb põrandat õuduse, vastikuse ja jälestusega. Doktor noogutab, nagu kinnitanuks see tema sõnu.

DOKTOR: Vot täpselt... Jaa, siin on olnud kibestumust... hüsteeriat... naeru... ja pisaraid. Kui palju suuri inimesi on ennast siin tühjaks laadinud.

MOLBERT: See on mingi taastusruum või?

DOKTOR *mühatab mürgiselt*: Taastusruum? *Jõuliselt*. See on... viimane võimalus naasta siia maailma. Meie sekka. Inimeste juurde. See on (*viipab käega ümberringi*) Rollist Väljajelamise Ruum.

MOLBERT: Läheb Haigekassa alla ka või?

DOKTOR *raputab kurvalt pead*: Ei, selle peab teater ise kinni maksma.

MOLBERT: Palju siis selline lõbu maksab?

DOKTOR *muigab mürgiselt*: Seda ei pea teie teadma. Ütlen vihjeks vaid nii palju, et uuslavastusi järgmisel hooajal ei tule.

MOLBERT *teravalt*: Sellest on küll kahju.

DOKTOR *lõbustatult*: Eks ole...

Muigavad. Paus. Doktor vaatab kella - tal ei pea see tegelikult käe peal olema.

DOKTOR *uue reipusega*: Tjah! Ma peaksin vist nüüd minema. Kui soovite, võin mõõta teie kehatemperatuuri.

Molbert teeb vaikides pidžaamapluusi eest lahti, tõmbab ühe hõlma kõrvale.

DOKTOR *mõtlikult*: Pole vaja. Mina mõõdan ühest teisest kohast.

Molbert mõtleb hetke, tõmbab siis järsult hõlmad koomale, jääb doktorit põrnitsema. Too kõigutab end kandadel.

DOKTOR: No selge. Pole vaja, siis... pole vaja. Kui on midagi, siis kutsuge õed kohale.

MOLBERT *umbusklikult*: Nad kuulevad läbi raudukse?

DOKTOR *vaatab Molbertit nagu ullikest*: Nad on naised. Nende kõrvakuulmine on geneetiliselt arenenud selleks, et meeste soove kuulda. Need tüdrukud... kuulevad kõike. *Muigab salapäraselt*. Head ööd, mu kallid... patsient.

II pilt

Lahkub väarikalt. Molbert jääb üksi. Otsib endale tühjas ruumis tegevust. Näpib pehmeid pindu, hüppab prooviks üles-alla jne. Ühel hetkel (kui Molbert on seljaga tema poole) hiilib aksi vahelt lavale keskealine daam, kes on riietatud nagu Keskealine Tante - ridikül, kleidike, tanu moodi kübarake jne. Proua Karita Molbert mängib mammalikult ja ninnunännutavalt, aga mitte liiga ülepakutult. Molbert alguses ei märka ema tulekut.

MOLBERT *ahhetab*: Emme! Emmeke... *Tormab ema embama*.

PROUA MOLBERT: Noh, noh, kallikene... Kuidas sul läheb? *Silitab pead*.

MOLBERT *nutuselt*: Päris halvasti.

PROUA MOLBERT: Jah? Mis siis on?

MOLBERT: Kõik kiusavad. *Peidab pea ema rüppe*.

PROUA MOLBERT: Nooh, ei ole asi nii hull. Eks need naised on, kes kiusavad, eks ole? *Molbert noogutab*. Naised on alati kõiges süüdi, sa ju tead seda? *Molbert noogutab*. Kuule, mul on sulle üks üllatus...

MOLBERT *vaatab erksalt emale otsa*: Jah?! Mis see on?

PROUA MOLBERT: Kohe näed... *Õngitseb ridikulist välja pulgakommi*. Noh... Tuju läheb kohe paremaks, eks ole?

MOLBERT *õnnelikult*: Jaa! Aitäh, emme. *Imeb lutsukommi*.

PROUA MOLBERT *silitab pead*: Tubli laps. Kus su sõber on?

MOLBERT: Kes?

PROUA MOLBERT: Mhh, sa ju tead, kellest ma räägin. Marko, noh?

MOLBERT: Ma tunnen päris paljusid Markosid.

PROUA MOLBERT: No see tore poiss, noh? See, kes ikka meil käis ja... No see kellega sa mängisid?

MOLBERT: Bubert või?

PROUA MOLBERT: No seesama, jaa.

Ootamatult kostab kõlaritest Pealelugeja hääl. Täpsemalt öeldes: kõigepealt kostab tema normaalne hääl, millele järgneb tavapärase paatos.

PEALELUGEJA: Üks... Üks-üks... Üks-kaks-kolm... Nii? *Dramaatiliselt.* Kui maailma kuus miljardit inimest jagada perekondadeks, siis on seal miljoneid ja miljoneid emasid. Kuid ainult üks neist kannab nime proua Karita Molbert-

PROUA MOLBERT *kõlaritele pahaselt:* Missa segad vahele? Kus sa olid üldse?

PEALELUGEJA *normaalse häälega:* Puhvetis, noh... Järjekord oli nii pikk-

PROUA MOLBERT: Ise jäid doktorist ilma ja...

PEALELUGEJA *ehmunult:* Kuidas?

PROUA MOLBERT: Doktor tuli sisse ja sina lüripisid kusagil konjakit. Kutsungit ei kuulnud või?

PEALELUGEJA: ...Ma väga vabandan.

PROUA MOLBERT: Noh, eks ole! *Paus.*

PEALELUGEJA: Kas võib jätkata?

PROUA MOLBERT: Palun-palun, sul on vaja töö lõpuni teha.

PEALELUGEJA: Jah... *Kõhatab, siis dramaatiliselt.* ... Ainult üks neist kannab nime proua Karita Molbert...

PROUA MOLBERT: See oli juba.

PEALELUGEJA *normaalse häälega, pisut ärritunult:* Jah, ma tean, ma tahtsin lihtsalt jätkata samast kohast.

PROUA MOLBERT: No palun!

PEALELUGEJA: ...*Dramaatiliselt.* Proua Karita Molbert. *Paus.*

PROUA MOLBERT: Noh?

PEALELUGEJA *normaalse häälega, jäiselt:* Kõik.

PROUA MOLBERT *hukkamõistvalt:* Ja enne ei saanud sellega hakkama? On teil siin alles... *Sasib poja juukseid.* Kuule... ma pean nüüd minema.

MOLBERT: Oota, kuhu sa lähed, emme?

PROUA MOLBERT *kaalukalt:* Vasakule ära. *Tõuseb, silub riideid, kohendab kübarat ja tipib tõepoolest vasakule ära.*

PEALELUGEJA *normaalse häälega, õelalt:* Lahe ema sul.

MOLBERT *tusaselt:* Ole vait.

PEALELUGEJA: Vårdjas.

MOLBERT: Ise oled!

PEALELUGEJA: Pugejas.

MOLBERT: Kes teisele ütleb!

Vaikus.

III pilt

PEALELUGEJA: Vean kihla, et sa ei teagi, et sa pole üks.

MOLBERT: Ei huvitagi.

PEALELUGEJA: Et peale sinu on ruumis veel keegi.

MOLBERT: Mul suva.

PEALELUGEJA: Jube mõnus tüüp.

MOLBERT: Kuule, jää vait.

Laval hakkab teki all kohmitsema Marco Bonaparte, kes heidab teki endalt lõpuks pealt ja jääb istudes Molbertit põrnitsema. Publik peaks temas oma kolmnurkse kübara tõttu tundma ära Bonaparte'i, kuid ta pole mitte pisike ja paks, vaid normaalset kasvu. Peale kübara pole Bonaparte'il suurt muud riigi- ega sõjamehelikku seljas – peamiseks riideesemeks on haiglapidžaama.

PEALELUGEJA *dramaatiliselt*: Ei saaks öelda, et kuue miljardi inimese seas oleks palju neid, kes on vallutanud pool Euroopat. Ajal, mil inimese elutee võis olla lühem kui praegu, elas üks mees täisväärtuslikku elu. See mees, kes on teie ees, on tõenäoliselt ajaloo üks tuntumaid isiksusi. Lugupeetud daamid ja härrad - Marco Bonaparte.

MOLBERT *põlglikult*: Mis vahid?

BONAPARTE: Ei või vä?

MOLBERT: Vot ei või, jah.

BONAPARTE: Kes keelab?

MOLBERT: Mina.

BONAPARTE: Sa ka mõni autoriteet.

MOLBERT: Ma olen Valloonia vürst!

BONAPARTE: Kõlareid kuulsid? Ma olen keiser!

MOLBERT: No ja siis? Praegu oled hullaris.

BONAPARTE *pilklikult*: Ja sina?

MOLBERT: Mina puhkan lihtsalt rollist välja.

BONAPARTE: Eks sama võiks öelda ka minu kohta.

MOLBERT: Mis mõttes?

BONAPARTE: Ma olen pagenduses. Olin suur keiser, valitsesin kõigi üle, nüüd pole mul muud peale riiete ja selle mütsi.

MOLBERT: Vot, aga minu valdused on alles.

BONAPARTE: Mis kasu sul neist nüüd on? Mul oli sadu tuhandeid sõdureid, aga nüüd olen siin üksi.

MOLBERT: Kuhu su sõdurid siis jäid?

BONAPARTE: Kes läks koju tagasi, kes kuulab nüüd uut valitsejat, kes sai väetiseks koju naasnud sõdurite põllule.

MOLBERT: Olid kehv väejuht, jah?

BONAPARTE: Ei olnud, kallid mees. Tunne oma ajalugu. Ma olin suurepärase väejuht. Seepärast surigi minu käe all nii palju sõdureid.

MOLBERT: See ei kõla eriti loogiliselt.

BONAPARTE: Kui sa oled kunagi vähe olulisem valitseja, küll sa siis sellest aru saad. Nii lahinguväljal kui elus on kahte sorti inimesi – juhid ja juhitud. Juhid on need, kes saavutavad võite. Juhitud on need, kes peavad võidu saavutama. Tänamatu töö on mõlemal.

MOLBERT *osatab*: Jah, kõik need pagunid ja medalid pole midagi väärt.

BONAPARTE: Ei olegi. Hea väejuht teab, et tema käeliigutus tapab tuhandeid. Selline asi ei lase tal mingit medalit väärtustada.

MOLBERT: Sa oled üks päris süd ametu sell.

BONAPARTE: Otse vastupidi. Ma olen väga hästi teadlik sellest, milliseid ohvreid on rahva nimel vaja ja et keegi peab neid ohvreid tooma.

MOLBERT: Mina usun diplomaatiasse.

BONAPARTE: Ära parem hakka peale. Diplomaatia on tore asi, kui sa oled vaenlase piirile suured üksused koondanud või enne mõned nädalad tema linnu piiranud. Enne seda pole diplomaatial suurt mõtet.

MOLBERT: Ja sa väidad, et hindad inimelusid?

BONAPARTE: Ma olen valmis tapma sadu, et päästa sadu tuhandeid. See on raske valik ja keegi peale minusuguste ei suudaks seda langetada. Sellepärast olingi mina keiser ja kõik need sajad tuhanded õnnetud võivad nüüd adra najal mind tagantjärele kiruda. Kuigi mina olingi see, kelle

tõttu nad üldse saavad seal adra najal seista.

MOLBERT: Oled kõva mees küll.

BONAPARTE: Tead, ma arvasin, et jagan sinuga natuke valitsejatarkust kui vennalik aadlik. Aga näib, et sellel pole mõtet.

MOLBERT: Tead, ma arvan, et sa arvad endast liiga palju.

BONAPARTE: Tead, mine sa ka õige...

MOLBERT: Noh, kuhu?

Bonaparte tõuseb sõnatult püsti, kõnnib aksi poole, peatub enne lavalt lahkumist.

BONAPARTE: Sa ei kujuta ette, kui lihtne on kiruda juhte otsuste eest, mis mõjutavad sadu tuhandeid – ükskõik, kas need otsused langevad ühele või teisele poole. Võita ei saa sa igal juhul, sa võid ainult valida, kas kaotad palju või väga palju. Ja kumbki valik pole selge enne, kui oled selle langetanud. Väga lihtne on istuda oma kodus ja juhtida maailma asju. Hoopis teine asi on ka päriselt vastutada.

MOLBERT: Ja veel lihtsam on selle juures unustada ära, et sa ei liiguta kaardil tinast sõdureid, vaid kusagil kaugel saab keegi iga sellise liigutuse eest reaalselt tina.

Bonaparte hakkaks nagu veel midagi ütlema, kuid silmitseb lihtsalt Molbertit ajatu pilguga ning kõnnib siis minema.

MOLBERT: Tropp.

IV pilt

PEALELUGEJA *hukkamõistvalt*: No mis tal siis viga on?

MOLBERT *kõlaritele*: Tropp on ju?

PEALELUGEJA *normaalse, väsinud häälega*: Tead, see on üks asi, mis mind sinu juures häirib. Sinu ette astub – ja mitte kuigi väikse vaevaga – mees, kes on surnud. See on legendaarne väejuht ja riigimees, kunagine keiser, kelle elu ühes aastas oli rohkem põnevust kui sinu elus kokku. Aga ei, sinu jaoks on ta üks lihtne tropp. Umbes sama mastaapi mees nagu mõni ajuhiiglane, kes parkimisplatsil kummi vilistab.

MOLBERT: Ja sina tahad, et ma vaimustuks ainult sellest, et minu ette astub kuulus inimene? Ma peaksin õnnest niutsuma ainult sellepärast, et selle inimese elu on olnud “põnev”? Tead seda hiina needust: “Et sa elaksid huvitaval ajal”? “Huvitav” ja “põnev” kippusid varem tähendama seda, et su

maja põles maha, su naised vägistati ja sind ennast veeti ahelates orjaks. Ütle mulle, mis oli Punapardi elus nii palju parem kui minu elus?

PEALELUGEJA: Ta oli keiser.

MOLBERT: Noh ja siis? Valitseja elu pole sugugi nii tore kui arvatakse. Kuulsid ju: suure osa ajast sa pead võtma vastu otsuseid, iga valiku puhul kannatavad tuhanded inimesed. Õiget valikut ei ole. Mingit õpikut õigete valikute kohta ei ole.

PEALELUGEJA: Sisetunne.

MOLBERT: Misasi?

PEALELUGEJA: Sisetunne aitab otsustada.

MOLBERT: Tead, mine homme parlamendi ette ja ütle oma kõnes, et "Aitäh küsimuse eest. Järgmise aasta riigieelarve koostamisel lähtusin kõhutundest."

PEALELUGEJA: Kuule, ise oled aadlik. Sina peaks teadma, et see nii ei käi.

MOLBERT: Hingelt olen ma rahvamees. Iga talupoeg. Iga käsitöeline. Iga sõdur.

PEALELUGEJA *mürgiselt*: Ei, vaat iga sõdur sa nüüd küll ei ole.

MOLBERT: Miks?

PEALELUGEJA: Selle rolli peal on keegi teine.

Molbert vaatab otsivalt akside vahele.

PEALELUGEJA: Oota nüüd hetk! Kuradi kärsitu... *Köhatab hääle puhtaks*. Siin maamuna peal on kuus miljardit inimest, kuid enne neid elas sadu miljardeid veel. Kes teab, kui paljud surid ja langesid selleks huumuseks, mille peale rajati inimtsivilisatsioon. Teie ette astub mees, kelle sisse viivad niidid igast leitud massihauast, igast luukambrist. Mu daamid ja härrad, Tundmatu Sõdur!

Lavale astub lihtsas sõdurimundris rahulik ja pisut nukra silmavaatega mees. Kõnnib Molberti juurde, tervitab teda kättpidi.

TUNDMATU SÕDUR: Tere. Marko.

MOLBERT: Tere. Ei, Ervin olen. Ervin Molbert.

TUNDMATU SÕDUR: Ma tean. Mina olen Marko.

MOLBERT: Sa oled ju tundmatu.

TUNDMATU SÕDUR: Sinu jaoks olin jah. Aga nüüd oleme tutvunud.

MOLBERT: Ahsoo.

TUNDMATU SÕDUR: Hääl seinal rääkis seal taga, et sa olevat iga talupoeg, iga käsitöeline, iga

sõdur.

MOLBERT: Selline tunne on küll.

TUNDMATU SÕDUR: Aga näed, ei ole nii. Seda juttu räägivad kõik populistid, et nemad on nagu rahvas. Nemad on kõik üks mees. Ütle mulle, kas mõni näpitsprillide, kivilipsu ja kõhukesega sotsialistist härra nägi välja nagu talupoeg, kui ta massidele kõnet pidas? Või mõni laitmatu ülikonna ja viiesajase soenguga noorpoliitik, kui ta ööklubis valijatega kohtus?

MOLBERT: Mis see välimus asjasse puutub?

TUNDMATU SÕDUR: Vaata, vürst. Mina olen see mees, kes toetub porise kaevikuseina vastu, üks märdunud käsi abitult verist kõrva kaitsmas, teine käsi kobamas rinnataskus perepilti. Mina olen see mees, kes kuuleb sumedat mütsatust ja tunneb seda, kuidas niiske mullarahe ta peale langeb. Minul ei ole sel hetkel tunnet, et lõhnastatud, siidistes ülikondades mehed on nagu mina. Mina vaatan enda kõrvale ja näen seal lihakehi. Tunnen imalat laibalehka. Ma pole kuude kaupa söönud muud kui hallitanud leiba ja lahjat suppi. Mul on külm, mu igavesti niisked jalad hauduvad. Ma ei tea, kas me oleme sõda võitmas või kaotamas, sest mina ei näe kaarte ja mängusõdurite liikumist. Minu kõrval on halisevad kaaslased, minu ees on mürsulehtrid ja okastraat.

Mina ei tunne, et sinusugused mehed oleksid nagu mina. Ja ometi olen ma seal just teiesuguste tõttu.

MOLBERT: Keegi peab ju riiki kaitsma.

TUNDMATU SÕDUR: Just. Kõik me peame kaitsma, eks. Ja poliitikud teevad kõva kaitsetööd. Kaevikusse satuvad ikka need, kes ei tea, kui karm on kabinetisõda. Mina ei tea, kui raske on tammepuust laua taga vaenlasega võidelda. Talle igast suunast diplomaatilisi noote heita. Retoorikakahurist tulistada. Mina ei tea, kui kurnav on istuda varase hommikuni vaenulike välismaalastega ühes kabinetis ja arutada, kas see org saab neile või meile. See on põrgu.

MOLBERT: Sa ei kujuta ette, kui kohutav asi on jahtunud kohv, mida sa pead jooma kivistunud kuklite kõrvale samal ajal, kui sind põrmitseb üle laua vaenlase diplomaat. Ainult sina ja tema. Külma higi voolab üle keha. Sa tunned keelel südame tukseid. Aeg venib otsekui tatt. Haarad ühe käega kohvitassi, teisega kobad pintsakutaskus sullepea järele. Su naine kinkis sulle selle sullepea. Sinu kallis, kallis naine, keda sa pole juba mitmeid tunde näinud. Vaenlane irvitab. Irvitab – nagu kurat! Sa ei tea, kas sõda võidetakse või kaotatakse. Sinu kõrval on vaid värisevad, higistavad delegatsiooni liikmed, sinu ees külm kohv ja kuklid... See on põrgu... Põrgu...

TUNDMATU SÕDUR *külmalt*: See on hirmus, jah... Kuule, ma pole kuude kaupa midagi toekat söönud. Kas ma su kukleid tohin võtta?

MOLBERT *toibub hetkega*: Sulle on riigi poolt nähtud ette tasuta söök. Ära võta viimast nendelt, kellelt pole midagi võtta.

TUNDMATU SÕDUR *noogutab eluteadvalt*: Muidugi, lähen veel ahneks niimoodi. Ülemus kutsub, pean vist jälle minema. Jää siis jumalaga, isandake. *Lahkub samale poole, kuhu läks Bonaparte.*

V pilt

PEALELUGEJA *kelmikalt*: Jumalaga jah. Vahest oleks sullegi vaja lohutavat sõna.

MOLBERT: Mida?

PEALELUGEJA: Lisaks maisele riigile on ka taevariik.

MOLBERT: Mis see siia puutub?

PEALELUGEJA *kõhatab ja siis jälle pidulikult*: Kuus miljardit inimest ei suuda kõndida ilma juhatuseta. Otsekui lambukesed liiguvad nad karjana sinna, kuhu neid suunab üks kõva kepp. Ent lisaks sellele vajavad nad head sõna, mis lohutaks ja pakuks tuge. Selle teenuse eest nõuab üks mees vaid kümnet protsenti kogu lambukeste sissetulekust. *Pidulikumalt, nagu teadustaks poksijat*. 96 kilo kaaluv, 178 cm pikk, Nikaia kirikukogu ülekatoliiklik tšempion, kelle 18 debatist 15 on lõppenud nokaudiga – daamid ja härrad, paavst Markus I!

Tore oleks, kui paavst ilmuks nii, et lava taga ja keskel süttib pea kohalt tulev valguslaik, mis joonistab välja hiilgava inimkogu. Muusika saatel (ei pea olema pühalik kirikumuusika, vaid võib vabalt olla ka tempokas poksiringi astumise meloodia) tuleb Markus I Molberti kõrvale. Edaspidiseks: oma väarikast välimusest hoolimata on paavst labane ja tühine inimene.

MARKUS I: Tšau, vanapoiss!

MOLBERT *ettevaatlikult*: Mhmh.

MARKUS I: ... Noh, mis sa tahtsid minust?

MOLBERT: Mina ei tahtnud midagi.

MARKUS I: No aga kes siis mind kutsus?

MOLBERT *näitab näpuga kõlarite poole*: See kretiin.

PEALELUGEJA *haavunult*: Aitäh, sõber.

MARKUS I *kõlaritele*: Sina kutsusid või?

PEALELUGEJA: No kutsusin küll, mis siis?! Räägi poisiga.

MARKUS I: Millest ma temaga räägin?

PEALELUGEJA: Kuule, mõtle ise ka midagi.

MARKUS I *vaatab abiotsivalt ringi, märkab Molberti küsivat pilku, manab ette magusa naeratuse*:

Nooh, millest sa tahaksid rääkida?

MOLBERT: Miks sa siin oled?

MARKUS I *laiutab pahaselt käsi*: Tead, ma tõesti ei oska öelda. Ühel hetkel hakkas häirenupp vilkuma, tulin kohale.

MOLBERT: Mis häirenupp?

MARKUS I *räägib nagu lapsega*: Töölaua peal on punane lambike. Kui kusagil mõnel lambukesel on hingehäda, läheb häire tööle ja mina sõidan väljakutse peale kohale. *Molbert vaatab mõistmatult*. Oled näinud tänavatel teinekord punase ristiga autosid? Kihutavad sireenide huilates? No vot.

MOLBERT: Ma olen maausku.

MARKUS I: Mida?

MOLBERT: Ma ei ole kristlane.

MARKUS I *kogub end hetke*: Pagan küll... *Kõlaritele*. Hästi paned.

PEALELUGEJA: Kust mina oleks pidanud tema usutunnistust lugema?!

MARKUS I *nähvab*: Sul on sealt ülevalt ju palju mugavam teiste hinge sisse piiluda.

PEALELUGEJA *mürgiselt*: Siin üleval pole muud kui stanged ja kaablid, mõned tolmused valgustid ja võltshorisondid.

MARKUS I: Ja mille poolest see erineb taevast?

MOLBERT: Ma ei tea, siit altpoolt üles vaadates tundub lagi olevat rohkem tehase moodi. Igast rauajupid ja torud. Kõle natuke.

MARKUS I: Seda ma räägin ju.

MOLBERT: Sa tead, milline taevas siis on?

MARKUS I: Mis sa arvad, et ma panen selle üربي selga vabast tahtest või? See kuradi tiaara on nagu tiblade täitorn, noh. Sa ei kujuta ette, mis saasta siia mütsi alla on aastasadade jooksul kogunenud.

Molbert vaatab teda tähendusrikkalt, aga paavst ei saa hästi aru.

MARKUS I: Mis on?

MOLBERT: Ei, see on lihtsalt huvitav, kuidas võib narrida meest, aga mitte tema mütsi. Ole hea, võta see taara korraks peast ära.

MARKUS I: "Tiaara".

MOLBERT: Jah, vabandust, võta see ära.

Paavst võtab pisut ebalevalt tiaara peast, otsekui poleks kindel, kas ta ikka saab ilma selleta hakkama.

MOLBERT: No vot. Kas sul seal rüü all on midagi?

MARKUS I: Mis sa oled mingi kooripoiss või?

MOLBERT: Mida?

MARKUS I *rehmab käega*: Pole tähtis. Eee, rüü all on ikka üht-teist, jah.

MOLBERT: Võta korraks ära.

MARKUS I: Miks põrgu pärast ma peaks seda tegema?

MOLBERT: Ma tahan ühte asja kontrollida.

Nüüd on paavsti kord teda tähendusrikkalt vaadata.

MOLBERT: Ära rõvetse. Võta see kuradi ürp korraks ära, pärast paned tagasi.

Paavst koorib vastumeelselt ürbi pealt ära – kireva rüü all on tume, lühikeste varrukatega triiksärk, must lips ja mustad viigipüksid.

MOLBERT *mõtlikult*: Hämmastav, kuidas mul kadus järsku igasugune pühalik tunne.

MARKUS I elavalt: Nii et paavstirõivad tekitavad sinus siiski õigeid emotsioone?

MOLBERT: Ei, ma mõtlen seda, kui teravalt su riietus tuletab meelde, mis asja sa tegelikult esindad.

MARKUS I: No mida siis?

MOLBERT: Ühte asutust. Sa pole muud kui tegevjuht. Kardinalid on juhatuse liikmed, piiskopid kohalike harukontorite direktorid ja preestrid on keskastme juhid.

MARKUS I *kehatab õlgu*: Noh, võib ka nii öelda.

MOLBERT: Ja kõik on sama ju – *team-building* harjutused. Motivatsiooni tõstmise paketid. Komandeeringud. Slõuganid. Mainekujundus.

Molberti jutu ajal paneb Markus I ürbi selga, tiaara pähe.

MARKUS I: Meie kõrgeimaks ülemuseks on muidugi siiski Taevane Isa.

MOLBERT vaatab teda pika pilguga: On või?

MARKUS I: Kes siis sinu arust? Taara? Jupiter? Raha?

MOLBERT: Ütle mulle, mõne sõnaga: milleks on loodud kirik?

MARKUS I: Jumalasõna vahendamiseks.

MOLBERT: Kas usklikud otse ei tohi seda sõna kuulata?

MARKUS I: Kuule, me ei hakka siin sellel teemal väitlema.

MOLBERT *väsinult*: Muidugi. Minul pole ju rüüd. Mida mina sellest tean?

MARKUS I: Aga Jumal armastab sind.

MOLBERT: Ega ma enne ei teadnudki, kui sina ütlesid. Minuga ta ju ei räägi.

MARKUS I: Räägib. Sa lihtsalt ei oska kuulata.

MOLBERT: Tead, see teie kirik on ise üks Paabeli torn. Vaata, et päike su tiaarat ära ei kõrveta.

MARKUS I: Mul on tunne, et sulle pole vaja mitte hingeabi, vaid vaimutoitu.

MOLBERT: Piiblit?

MARKUS I: Ei, rahusteid. Sa ajad segast. Sa pole kristlane. Sa oled puruvaene. Järelikult pole minul vaja enam sinu peale oma aega kulutada.

MOLBERT *pahaselt*: Ma ei ole puruvaene! Ma olen aadlik.

MARKUS I *muigab*: Just nimelt. Hoia oma klaaskalliskivid ja sooäärsed maatükid endale. Mul on mujal tegemist. Jumalaga!

Lahkub. Paus.

PEALELUGEJA *ettevaatlikult*: Nii et sa oled meil siis paganausku?

MOLBERT: Maausku.

PEALELUGEJA: Usud maasse?

MOLBERT: Maha.

PEALELUGEJA: Ahah. On sul seal kedagi, keda appi kutsuda?

MOLBERT *mõtleb hetke, elavneb*: Muidugi – minu tootemloom!

PEALELUGEJA *rõõmsamalt*: No näed siis! Kes see on?

MOLBERT: Siga.

PEALELUGEJA: Oh jumal küll... OK, ma otsin.

VI pilt

Paus. Molbert otsib tegevust. Kõlaritest on kosta vaikset arusaamatut pominat ehk vestlust Pealelugeja ja Sea vahel. Ühel hetkel kärgatab pidulik akord ja lavale astub Siga (lavastaja enda fantaasia järgi: olgu ta siis roosas ülikonnas või seakostüümis, ent oluline on see, et Siga on naissoost). Edaspidiseks: Siga mängib kelmikalt.

MOLBERT *kargab esimest korda püsti*: Emis?!

SIGA *väärikalt*: Mina.

MOLBERT *arglikult*: Ma arvasin alati, et...

SIGA *katkestab*: ...Ilmun dramaatilisemalt? Jah, teinekord teen ka seda. Olen ilmutanud ennast ka singirahena. Sind, õnnetut, tulin aitama siiski oma täies ilus. *Silub oma kintse*.

MOLBERT *vangutab pead*: Ootasin midagi muud.

SIGA *tülpinult*: Kas sa tead ka seda, kui alandav on ennast niimoodi ilmutada? Ah? Kas sa tead, kui palju on naistel võimalik üldse lavale saada? Mulle ei pakutud muud kui Siga! Ma ei ole selles positsioonis, et hakata pirtsutama! Jah, see on tobe (*laksab kostüümi pihta*), jah, see on alandav – aga see on minu töö!

MOLBERT: Ja kelle süü see on?

SIGA: Mida?

MOLBERT: Kas keegi sundis sind siia tulema? Käskis keegi siin töötada või?

Siga kõnnib raevunult Molberti juurde, haarab temast kinni.

SIGA: Sa arvad, et asi on ainult selles? Et muidu on kõik kombes, ainult naised virisevad? Oled sa uurinud seda, kuidas siin tükis naisi koheldakse? Mul oli valida, ma kas mängin suure dekolteega seksõdesid või siga. Mis sa ise arvad, kumb paremini kõlas?

MOLBERT: Oleks sul normaalsem keha, siis sa ei peaks siin kiunuma.

SIGA: Tead, kui ma oleks tavaline naine, siis ma annaks sulle lihtsalt pekka. Kuna ma olen aga juhtumisi (*röökides*) sinu tootemloom ja jumal, siis ma annan sulle ühe taevaliku keretäie!

MOLBERT: Arvata oli, et teie, jumalad, ei oska muud teha kui surelikke karistada! Ütled midagi ja kusagil tuleb mingi välgunool.

SIGA: Välgunooli pole vaja, karistada saab ka palju hullemini.

MOLBERT: Ühiskondliku tööga või? Väänad mulle nõudepesemise?

SIGA: Mis siis on, ei saaks hakkama või?

MOLBERT: See on õrnema soo töö.

SIGA *jõuetult*: Kuule, ütle mulle, mis sul nende naiste vastu on.

MOLBERT: Mul pole naiste vastu midagi. Mulle lausa meeldivad naised. Eriti ilusad naised. Targad ka.

SIGA: Sulle meeldivad targad naised?

MOLBERT: Muidugi. Naine on mehe kael.

SIGA: Aa, ja mees on iseenda pea?

MOLBERT: Ei...

SIGA: Naise pea?

MOLBERT: Ei, kurat. Mees on pea, naine on kael. Saad aru, mees mõtleb, naine suunab mõtteid.

SIGA: Nii et tegelikult on naine see valitseja?

MOLBERT *jonnakalt*: Ei, ta ainult suunab mõtteid. Aga mõtleb ikka mees.

SIGA: ...Naise poolt paikapandud mõtteid.

MOLBERT: Ei, ise mõtleb.

SIGA: ...Seda, mida naine on ette määranud.

Molbert vaatab Siga tumma vihaga.

SIGA: Tead, mis, unustame selle. Ma peaks tegelikult olema siin selleks, et su hingerahu tagasi tuua.

MOLBERT: Sa oled minu tootemloom, mitte kuradi hingerahustaja. Sina oledki süüdi selles, mis minuga on juhtunud.

SIGA: Kuidas nii?

MOLBERT: Minu sugu pärineb sinust. Sinu pärast ma olengi selline.

SIGA: Tõsi. Aga inimesel on vaba tahe. Ega see, kui sa seast põlvned, ei tähenda seda, et sa pead seamoodi rügama.

MOLBERT: No aga mul on ju sinu omadused – ma söön kõike, olen intelligentsem kui paljud arvavad ja oluliselt puhtam, kui paljud usuvad.

SIGA: Jah ja samas sööd sa sisse ükskõik millist rämpsu ja supled mõnuga saastas. Pealegi ei salli sind ei juudid ega moslemid.

MOLBERT: See on nende probleem. Oluline on see, et kõiges oled süüdi sina, sest mina põlvnen sinust.

SIGA: Ma räägin sulle, sul on vaba tahe. Oled mees või ole? Mina olen su kael, nagu sa halised, aga sina oled pea. Sul on koljus üle kilo hallollust, miks sa ei taha seda kasutada? Jah, hea küll, sa põlvned minust, mina olen su müütiline esivanem, aga ma ei määra sinu igapäevast elu ega sinu otsuseid. Ma olen andnud sulle nii häid kui halbu iseloomujooni, aga mina ei langeta valikuid. Sa oled nagu mees, kelle kätte on antud maailma võimsaim relv. See, mida sa sellega peale hakkad, sünnib sinu vastutusel. Sa ei ole süüdimatu, sa ei saa oma käitumist ja tegusid minu kaela kirjutada.

MOLBERT *vaikselt*: Ma olen palju vähem võimekas kui sa arvad.

SIGA: Kas sa tead muinasjuttu inimkeelest? Sellest, kuidas kuningas saadab peategelase otsima maailma kõige paremat asja ja tegelane toob tagasi inimkeele ja ütleb, et sellega saab öelda kõige

ilusamaid sõnu, muuta maailma paremaks. Ja kuidas kuningas saadab sama tegelase otsima kõige halvemat asja ja tüüp toob tagasi inimkeele, öeldes, et sellega saab teha kõige rohkem haiget ja muuta maailma halvemaks? Vot sama asi on sinu mõistuse ja tahtega. Mina võin anda sulle tööriistad, aga sina oled see, kes neid kasutab. Kõige eest, mida sa oma elus oled teinud või öelnud, vastutad sina.

MOLBERT: Ma ei jõua sellist koormat kanda. Sa pead vähemalt lubama, et ma ei saa mõnikord parata, kui ma midagi teen või ütlen, sest mu päritolu lihtsalt on selline. Minu voolab sea verd.

SIGA: Teatud mõttes on sul õigus. Aga see, kuidas jumalaid kujutatakse, peegeldab ju ka seda, millised on nende kujutajad. Kui sa näed mind seana, siis ütleb see üht-teist ka sinu kohta.

MOLBERT: Tegelikult näen ma sind seakostüümis naisena.

SIGA: Hakkab jälle peale see naisejama.

MOLBERT: Vaata, ma olen juba kursis sellega, et teie sees on selline mürk...

SIGA: Ütle veel üks sõna ja ma nean su ära.

MOLBERT: Sa proovi ja ma teen su süldiks.

SIGA *pooleldi hüüab, pooleldi lausub, jääk sõrg/näpp Molberti poole torgatud*: Sina, Ervin Molbert, oled Brüsseli vürst, Väljavalitu, See-Kes-Tuleb-Tagasi-Enne-Lõppu!

MOLBERT: Mida see tähendab?

SIGA: Sa sured varsti ja sinu ustavad kaaslased jäävad sind leinama! Kuid varsti ilmutad sa ennast jälle ja tuled nende juurde just enne seda, kui saabub Lõpp!

MOLBERT karjatab: Ma suren?!

Siga vaid naerab vastuseks ja lahkub lavalt mehaaniliselt moel (näiteks haarab alla visatud köiest, mis tõstetakse üles). Molbert variseb minestunult kokku. Hetk hiljem tormab lavale Bubert, kes katsub tulutult Molbertit teadvusele tuua. Vaatab paanikas ringi, siis õngitseb taskust välja mobiili ja valib infonumbri. Edasine dialoog toimub nii, et infoliini näitsiku hääl kostab kõlaritest, Bubert aga räägib telefoni.

INFOLIIN, KATI KUULEB: Infoliin, Kati kuuleb. Tere.

BUBERT: Tere, öelge palun, mida teha siis, kui kallid inimesed on kokku kukkunud?

INFOLIIN, KATI KUULEB *ebalevalt*: Kas... Tallinnas või Tartus?

BUBERT: Ee, laval?

INFOLIIN, KATI KUULEB: Üks hetk, palun. *Bubert ootab*. Kadunud inimeste vaimud lähevad pimeduseriiki.

BUBERT: Ja kus see asub?

INFOLIIN, KATI KUULEB: Maa all.

BUBERT: Ahah, selge, aitäh.

INFOLIIN, KATI KUULEB: Jaa, palun.

Bubert paneb telefoni ära, mõtleb hetke.

BUBERT *karjatab*: Ma tulen, Molbert! *Dramaatiline akord.*

VII pilt

Jookseb lavalt ära, see pimeneb korraks. Molbert kaob lavalt, sinna tulevad kiiresti asemele kolm hirmsat õde: Põlev, Olev ja Tulev Kivi. Bubert tormab lavale. Märkab kolme hirmsat õde, kohkub. Õdede kostüümid jäävad kunstniku fantaasia hooleks, vihjeks võib öelda nii palju, et nad peaks mõjuma kentsakalt, kuid imposantselt – tegemist on siiski põlevkivikaevanduses elavate allmaailma valitsejannadega. Nende kõrval on riidepalakaga kaetud molbert. Edaspidiseks: õed räägivad väärrika, kunstliku tooniga nagu kolm kuningannat. Enamus aega tegelevad elulõnga ketramise, mõõtmise ja lõikamisega.

BUBERT: Kes teie olete?

PÕLEV KIVI: Meie oleme allmaailma valitsejannad. Põlev...

OLEV KIVI: Olev...

TULEV KIVI: Ja Tulev Kivi.

BUBERT *ebalevalt*: Väga meeldiv... Kus on Molbert?

PÕLEV KIVI: Sinu sõber on meie valdustes. Ja enam ta siit ei pääse.

BUBERT: Aga ma kuulsin ise pealt, kuidas Siga ütles, et ta tuleb veel tagasi.

OLEV KIVI: See on täielik sigadus. Aga olgu peale. Kui nii, siis nii.

TULEV KIVI: Sind ootab ees üks ülesanne. Lahenda see ja sa leiad oma kallima.

BUBERT *trotslikult*: Mis kallima? Me oleme lihtsalt väga head sõbrad. *Õed muigavad. Päriselt. Köhatab.* Mis ülesanne see on?

PÕLEV KIVI: Sa pead vastama ühele küsimusele.

BUBERT: Nooh? Vabalt.

PÕLEV KIVI: Kas sa oled õnnelik? Miks sa talud ebaõiglust enda ümber?

OLEV KIVI: Kuidas sa julged oma soove alla suruda? Miks sa ei anna vaestele, ei õpeta lapsi, ei matka looduses?

TULEV KIVI: Kes sa oled, inimlaps?

BUBERT: See ei olnud üks küsimus! Kuulge, kui kaua niimoodi ausat tööinimest lollitatakse?!

PÕLEV KIVI: Kui kaua soovite.

BUBERT: Kuidas palun?

OLEV KIVI: See on demokraatlik riik. Tööinimest lollitavad need rahvasaadikud, keda tööinimene on valinud ennast esindama.

BUBERT: No kuulge, see on skandaal!

TULEV KIVI: Kelle poolt te eelmine kord hääletasite?

BUBERT: Ma ei käi valimas, mul läheb süda pahaks neid poliitikute lõustu vaadates.

PÕLEV KIVI: Kui te valimas ei käi, siis olete kaotanud ka õiguse kurta, et keegi teid ei esinda.

BUBERT: Teate, see on täpselt see jura, mida räägitakse selleks, et võtta inimeselt võimalus avaldada arvamust. Aga las ma küsin vastu: mis siis, kui mina käin valimas ja valin endale meelepärase kandidaadi, aga tema partei ei jõua kuhugi? Kas mul on siis õigus kritiseerida?

Õed on segaduses ja vaikivad. Jätavad oma toimingud ja põrnitsevad maha, üksteist või Bubertit, kes saab sellest indu.

BUBERT: Teie arust on kõik nii lihtne. Maailma asjades olen süüdi mina. Mina, kes ma lähen läbi oma elu nii hästi kui oskan. Mina, kes ma ei kurda, kes ma ei süüdistan, kes ma ei laima – pühendun iga päev sellele, et teha korralikult seda, mille olen ette võtnud. Ma teen süüa nii hästi kui oskan, suusatan nii hästi kui oskan, käin kinos siis kui tahan – miks peaks ma tegema kõike seda nii, et see vastaks teie nõuetele? Miks ma peaksin andma oma elust aru teistele inimestele?

Minu jaoks pole tähtis mitte see, mida teie arvate, vaid see, et inimesed minu ümber saaks osa minu elust. Ma olen tulnud siia, otse põrgusse, et leida üles seda, kes on minu jaoks tähtis.

TULEV KIVI: Kas sa armastad teda?

BUBERT *väsinult*: Kuule, kallikene... Molbert on üks igavene friik. Või väljamõeldis. Ma ei tea, mis. Ta on ülbe, ta on pime, lohakas, hooletu. Ilmselt kahtlaste elukommetega. Aga ta on minu sõber. Ta on minu jaoks tähtis.

Põlev Kivi paljastab vaikides ühe riidenutsaku alla peidetud molberti.

PÕLEV KIVI *kõlatult*: Molbert pole muud kui tarbeese. Asendatav.

BUBERT: Ükski inimene pole asendatav.

OLEV KIVI: Ta pole ilma sinuta midagi muud kui materjalitükk.

BUBERT: Võib-olla annab tema minule elu samamoodi nagu mina annan temale elu.

TULEV KIVI: Kas sa ei mõista, et sa võiksid elada ka ilma temata?

BUBERT: Jah, aga see elu oleks teistsugune. Ja mitte tingimata parem.

PÕLEV KIVI: Hea küll. Kuula siis: Ervin Molbert on elanud oma elu halvasti. Ta on olnud jäme, küüniline ja hoolimatu. Teda on võlunud vaid tema enda isik ja ta on olnud kindel, et kui ta ei saa oma tahtmist, siis tehakse talle liiga. Ta on harjunud sellega, et tema sõbrad ja kaaslased vaatavad tema poole alt üles, et nad kuulavad tema käsku. Ta on olnud tühine inimene, kes pole andnud sellele maailmale midagi, ta on siit vaid võtnud. Kas sa oled ikka veel kindel, et tahad teda tagasi?

BUBERT: Molbert on olnud minu sõber.

OLEV KIVI: Hea küll. Kuula siis: Ervin Molbert on sattunud vaimustusse mingist veidrast kinnisideest, et ta on tegelikult aadlisoost. Ta ei kuula ühtegi inimest, kes vaidleb sellele vastu ning teda ei huvita midagi muud. Ta on valmis ohverdama oma sõpruse mingi tiitli nimel ja leiab, et teda tuleks ümmardada nüüd, kus talle on antud fiktiivne valdus. Ta on kitsarinnaline egoist, kelle kalleim vara on võim teiste üle ja miski ei tee talle rohkem rõõmu kui lipitsemine. Kas sa oled ikka veel kindel, et tahad teda tagasi?

BUBERT: Molbert võib olla teinekord eriline idioot, aga ta on minu sõber.

TULEV KIVI: Kallis mees, kuula mind: on väga tõenäoline, et isegi surmalähedane kogemus ei muuda sellist frukti. Ta kavatseb ka endiselt käituda jõhkralt ja isekalt, uskuda mingeid jaburaid väljamõeldisi ja sattuda lapsikusse vaimustusse, kui teda kiidetakse. Tema arvamus iseendast saab ainult paisuda ja kunagi võib tulla päev, kus ta ei märkaks midagi muud peale enda hiilguse. Oled sa tõesti kindel, et tahad teda tagasi?

BUBERT: Kallid Kivid, kuulake nüüd mind: ma tunnen Molbertit. Ma olen tundnud teda juba sünnist saati. Jah, temaga on kohati raske ja mõnikord ajab ta mind hulluks. Aga ma tean ka seda, kui väga ta mind vajab. Ilma minuta oleks ta veel sügavamal oma maailmas. Ja mina näen teda ka siis, kui tal on helged hetked, ma näen tema häid külgi. Te loete siin üles tema negatiivseid omadusi, aga seda võib teha igauhe kohta. Erinevalt teist näen mina ka tema head poolt. Ta on minu sõber ja ma tahan teda tagasi. Nii et andke siia.

Kivid kriiskavad ja lava läheb pimedaks. Kui valgus uuesti peale tuleb, on allmaailm kadunud ja laval seisavad Molbert ja Bubert.

BUBERT: Noh, kuidas tunned ennast?

MOLBERT *kehitas õlgu*: Normaalselt. Nagu õige mees kunagi.

BUBERT *ettevaatlikult*: Naised kohtlesid sind hästi?

MOLBERT: Naised kohtlevad mind alati hästi. Eriti altpoolt.

BUBERT *kergendunult*: Sa oled ikka endiselt sina...

Paneb käe sõbra õlgade ümber, hakkavad lavalt minema kõndima.

BUBERT: ...vana hea tropp ja vördjas.

MOLBERT: No kuule!

BUBERT: Vaidle vastu, kui eksin.

Kaovad lavalt.

PEALELUGEJA: Ei ole loost küll kuulnud kurvemast, kui lugu Molbertist ja Bubekast. Üks on loll ja teine laisk, aga kes meist peaks üldse rabama? Ja siis veel see, et toida hunti palju tahad, aga karu on ikka suurem.

Pealelugeja ilmub lavale, mikrofon käes. Vaatab publiku poole, kõnnib laval ringi, togib jalaga rekvisiite, korjab mõne neist üles ja laseb uuesti maha kukkuda jne.

PEALELUGEJA: Mina ei tea, kuhu nad nüüd läksid. Mina ei tea, kas asjad said nüüd paremaks või mitte. *Lõpetab tegutsemise ja kõneleb otse publikule.* Aga ühte ma oskan öelda: maailmas on kuus miljardit inimest. Igähele neist on oma elutee, mida kõnnitakse algusest lõpuni. Kõigil inimestel on oma kogemused, oma mured ja oma röömud. Mõni elu on pikem, teine lühem. Ükski neist pole õigem kui teisel. Relatiivsuse türannia? Küllap vist. Pole olemas ühtki teist mõõdet peale suhtelisuse ja reaalsus on tema prohvet. Suhteliselt head õhtut teile.

Lahkub.

Lõpp.

2009